

RADA NARODOWA

DWUTYGODNIK

Nr 12 (150)

Warszawa, 15 czerwca 1949 roku

Rok VI

A. WENDEL

Przed 22 lipca 1949 r.

Kilka tygodni zaledwie dzieli nas od 22 lipca 1949 roku, piątej rocznicy epokowego wydarzenia — powstania Polski Ludowej.

5-lecie P.K.W.N. będzie dniem powszechnej radości i zasłużonego, prawdziwego triumfu.

Manifest Lipcowy był pierwszym aktem odrodzonego Ludowego Państwa, obejmującym całokształt zagadnień publicznych.

Manifest Lipcowy był 5 lat temu niesłychanie śmiałym programem politycznym ludu pracującego, który zrzucił podwójne jarzmo, jarzmo znienawidzonego okupanta, a także kapitalistycznej niewoli.

Dlatego właśnie Manifest Lipcowy zapalał do pracy i do walki serca milionów prostych ludzi, dlatego swym jasnym i przekonywującym językiem trafiał do umysłów ludu pracującego, dlatego udzięsiłokrotniał siły społeczne, dlatego uskrzydlał wolę klasy robotniczej, czołowej i przodującej siły narodu.

W dniu 22 lipca 1949 r. lud pracujący, spoglądając w przeszłość, ujrzy drogę przebytą, by stwierdzić, że Polska w minionym pięcioleciu osiągnęła dzięki ofiarnej pracy rezultaty, które przeszły wszelkie oczekiwania.

Umocnienie władzy ludowej, trwałe sojusze i przyjaźń ze Związkiem Radzieckim jako czołowa wytyczna polityki zagranicznej, wzrost znaczenia Polski w świecie, przeprowadzenie reform społecznych, odbudowa i rozbudowa przemysłu, rozbicie reakcyjnego podziemia, powolny ale stały wzrost materialnego poziomu życia mas pracujących, osiedlenie 5 milionów Polaków na Ziemiach Odzyskanych — realizacja jedności klasy robotniczej — to tytuł do prawdziwej dumy.

Bilans osiągniętych sukcesów i rezultatów, które trzeba będzie podliczyć w dniu 22 lipca 1949 r., będzie czymś znacznie więcej, niż prostą arytmetyczną sumę bilansów dokonanych przez wszystkie ogniwa gospodarcze, administracyjne, lub społeczne.

Rady narodowe, nowy twór ludowej władzy, mimo niemałych jeszcze braków, zdobyły sobie w toku minionego 5-lecia należyty autorytet; rola rad narodowych ustawicznie rośnie, zwłaszcza ostatnio w wyniku gruntownej, rzetelnej reorganizacji, która zmierzała do usunięcia wrogich i obcych klasowo żywiołów. Rady narodowe okrzepły i stały się nieodłączną częścią nowej struktury ustrojowej naszego państwa.

Zatroszczyć się przeto rady narodowe o to, by w pięcioleciu P.K.W.N. w bilansie prac terenu uwypuklić i ich

rolę w dziele podźwignięcia gospodarki terenowej, w dziele usprawnienia miejscowej administracji, w dziele walki z biurokratyzmem i jego przerostami, w dziele podniesienia kultury.

Ale dla ludu pracującego rocznice wydarzeń historycznych nie są tylko okazją do rozpamiętywania.

Stąd 22 lipca 1949 r. będzie zawołaniem do dalszej nieustannej pracy, do dalszej walki o wyższe formy ustrojowe.

Plan 6-letni, czyli program budowy fundamentów socjalizmu — to czołowa nuta, która będzie się przewijała i w przygotowaniach do 22 lipca i w samym dniu wielkiego narodowego święta.

Stąd 22 lipca 1949 r. będąc dniem triumfu, stanie się także i dniem mobilizacji do dalszej pracy, dniem skupienia sił do dalszej walki z wrogimi siłami społecznymi dnia wczorajszego.

Jest przeto rzeczą konieczną, by wszystkie rady narodowe już obecnie czyniły przygotowania do godnego przeprowadzenia uroczystości pięciolecia P.K.W.N., celem wydobycia z wielkiego święta narodowego głębokiej treści społecznej, celem podniesienia świadomości politycznej, celem zmobilizowania sił społecznych do zrealizowania zadań dnia dzisiejszego i tych zadań, które stoją przed nimi w ramach 6-letniego planu.

Powszechne musi być zrozumienie, że zrealizowanie planu 6-letniego będzie znowu czymś więcej, niż prostą arytmetyczną sumą wypełnienia zadań postawionych przed poszczególnymi ogniwami gospodarczymi, administracyjnymi czy społecznymi. Będzie czymś więcej z tej przyczyny, iż w skutkach da zbudowanie podstaw nowego lepszego ustroju społecznego — socjalizmu.

Stąd nie będzie miasta, miasteczka czy gminy, gdzieby na zgromadzeniach publicznych w dniu święta narodowego i w toku ich przygotowań nie rozniosła się prawda, jedynie słuszna prawda o minionym 5-cioleciu Ludowej Polski i zadaniach na najbliższe lata.

Przygotowania do obchodu 22 lipca 1949 r. będą wymagały znacznego wysiłku organizacyjnego ze strony wszystkich wojewódzkich, powiatowych miejskich i gminnych rad narodowych, które już obecnie w planach działalności na lipiec winny uwzględnić powyższe zadania dla nadania masowego charakteru wszelkim obchodom i imprezom kulturalnym oraz rozrywkowym, urządzanym w ramach uroczystości dla zabezpieczenia należytego uczczenia 5-letniej rocznicy P.K.W.N.

A. JANOWSKI

W walce o oszczędności

Sporządzenie planów oszczędnościowych na rok 1949 przez poszczególne jednostki samorządowe było zapoczątkowaniem wprowadzania planowego systemu oszczędzania w dziedzinie administracji i gospodarki komunalnej.

Jest rzeczą słuszną i konieczną podsumowanie wyników tego pierwszego etapu.

Ocena przebiegu i wyników dokonana być musi oczywiście w świetle celów i metod odpowiednich dla budownictwa administracji i gospodarki społecznej, którego istotną formą jest właśnie system oszczędzania.

Z tego stanowiska rzecz biorąc, jest on nie tylko stałym zmniejszaniem ilości czasu i środków potrzebnych do osiągnięcia zamierzonego celu produktywnego oraz likwidowaniem marnotrawienia tego czasu i środków — ale także stałym wyzwalaniem nowych możliwości zwiększania produkcji (w szerokim rozumieniu tego słowa).

Jest on również i przede wszystkim narzędziem stałego zwiększania świadomego udziału mas pracowniczych w umacnianiu ludowego ustroju i pomnażaniu własnego dobrobytu.

Możliwość osiągnięcia takiego efektu zawarta jest już w samej mechanice omawianego systemu. Osiąganie oszczędności jest bowiem zależne głównie od podstawy i wysiłku każdego pracownika. Bez nich, zamiast systemu oszczędzania realizowalibyśmy system skreślania wydatków, powodujący skutki wręcz odwrotne — a mianowicie pogarszanie warunków i wyników pracy.

Rozwój zatem systemu oszczędzania będzie równoległy do zwiększania się świadomego udziału mas pracowniczych w wykonywaniu pracy i zadań każdej jednostki administracyjnej i gospodarczej.

Metody sporządzania planu oszczędnościowego na rok 1949 musiały oczywiście już odpowiadać wymogom planowego systemu oszczędzania.

Czy odpowiadały rzeczywistości?

Zadaniem niniejszych uwag jest wskazać na niektóre wnioski, jakie wypływają z obserwacji przebiegu pracy nad sporządzaniem planów oszczędnościowych, jak i z analizy samych planów.

Na samym wstępie powiedzieć trzeba, że cały szereg obserwacji pozwala przypuszczać, że dokonana praca w wielu wypadkach — w większym lub mniejszym stopniu — robi wrażenie wysiłku o charakterze jednorazowym, a nie posiada cech wprowadzania stałego systemu.

Może na skrzywienie to wpłynęło fałszywe zrozumienie potrzeby sporządzania zamkniętego i skończonego planu na rok 1949.

Potrzebne wydaje się zatem podkreślenie, że momentem istotnym w naszym zadaniu jest wprowadzenie systemu i że on, podobnie jak cała nasza gospodarka musi być planowym. Sporządzanie zaś planów, opracowanych na okres roczny i wyrażających się ilościami zwolnionych zlotówek jest tylko narzędziem porządkowania naszej pracy przy wprowadzaniu systemu i sposobem ujawniania zwolnionych sił i środków, dla planowego i produktywnego ich wykorzystania.

Takie szkodliwe uproszczenie i skrzywienie zadania wpływa oczywiście z biurokratycznego jego rozumienia i potraktowania.

W takich warunkach częstym faktem musiało być niedostateczne, a w niektórych jednostkach samorządowych w ogóle pominięte, praktyczne uspołecznienie i umasowienie systemu oszczędzania.

Świadczył o tym nikły na tym etapie udział rad narodowych i niedostateczne zmobilizowanie do tej pracy mas pracowniczych.

Niezbyt długi termin dla sporządzenia planu nie może być oczywiście usprawiedliwieniem. Sytuacja taka wymagała jedynie znalezienia prostych i bezpośrednich form zgrania wszystkich zainteresowanych czynników. O możliwości właściwego rozwiązania świadczą fakty zadośćuczynienia tym wymogom w niektórych jednostkach samorządowych.

Były związki samorządowe, których plany nie są w ogóle oparte na inicjatywie pracowników. W innych znów zadowolono się formalnym a zatem pozornym ich udziałem. W jeszcze innych aktywność mas pracowniczych i jej rezultaty ograniczane były przez fałszywe stanowisko fachowych kierowników, strzegących doskonałości dotychczasowych metod i rutyny.

Ten odgórnny, biurokratyczny styl pracy sprowadził wartość wysiłku przy sporządzaniu planów oszczędnościowych na rok 1949 w niektórych jednostkach samorządowych do efektów wyłącznie finansowych — i to w dodatku zupełnie niedostatecznych. Zrozumiałe zresztą; albowiem niskie muszą być cyfry planu, który jest raczej zestawieniem skreśleń wydatków niż ujęciem w cyfry skutków podniesienia wydajności pracy, zwiększenia dbałości o dobro publiczne, racjonalizacji każdej czynności itd.

Skutkiem takiego podejścia musiało być więc ilościowo niskie i jakościowo powierzchowne zaplanowanie oszczędności.

Obok tego można było spostrzec inny rodzaj widocznego nieporozumienia co do treści i znaczenia planowego systemu oszczędzania. Świadczyło o tym w sposób jaskrawy niezaplanowanie przez niektóre związki samorządowe jakichkolwiek oszczędności.

Tłumaczono fakt ten dużymi ograniczeniami, jakie dokonane zostały w ostatnich czasach w ich budżetach.

Nieporozumienie wpływa tu znów z czysto finansowego podejścia do planowego systemu oszczędzania, odsuwającego na bok podstawowe racje tego systemu, o których mowa była powyżej.

Niesłuszne a napewno i niezgodne ze stanem faktycznym, fałszywe to rozumowanie zakłada doprowadzenie w niektórych jednostkach samorządowych albo w niektórych działach pracy samorządu kosztu każdej czynności do idealnego minimum.

Poważne wątpliwości budzić muszą niektóre źródła zaplanowanych oszczędności i niektóre sposoby ich osiągnięcia.

A więc np. odstąpienie od zamierzonego zradiofonizowania, odstąpienie od zakupu potrzebnego sprzętu, ogra-

niczenie wydatków na wyżywienie chorych, na środki opatrunkowe i wiele tym podobnych.

Jeśli oszczędności te nie były prostym skreśleniem nadmiernie lub nierealnie zapotrzebowanych sum — znałoby je należało za próbę ilościowego lub jakościowego ograniczenia zaspakajania potrzeb, a więc za typowe szkodnictwo społeczne.

Dość dziwne wrażenie robią oszczędności, które planuje się przez przerzucenie świadczeń — do których zobowiązany jest samorząd — na inne instytucje czy organizacje.

Nie było to zresztą jedyne świadectwo partykularyzmu. Wystąpił on także w formie tezy o niemożliwości osiągnięcia oszczędności na skutek przejęcia przez państwo z rąk samorządu dochodowego przedsiębiorstwa.

Partykularyzm taki, będący dzisiaj albo czystym nieporozumieniem, albo świadomym szkodnictwem był jednym ze sposobów demobilizowania energii na odcinku oszczędnościowym.

K. SOBOTKA

Prace przygotowawcze nad nowelizacją samorządowego prawa budżetowego

Przedwojenne prawo budżetowe dla związków samorządowych jest przestarzałe. Nowy zakres działania związków samorządowych i inny system dochodów wymaga nowej formy budżetowania. Przepisy budżetowe przedwojenne stały się w dużej mierze nierealne. Nie jest uregulowana forma budżetowania nowych agend, jakie samorząd terytorialny obecnie prowadzi. Standaryzacja obowiązującego obecnie budżetu samorządowego ogranicza się do podziału wydatków i dochodów na działy, dając możliwość dowolnego układu paragrafów i pozycji budżetu wewnątrz działów, co podważało jednolitość budżetowania w związkach samorządowych np. wydatki na biblioteki w niektórych budżetach są zamieszczone w dziale VI „Oświata”, w innych znów — w dziale VII „Kultura i sztuka”, koszty leczenia ubogich są zamieszczone w dziale VIII „Zdrowie publiczne” lub w dziale IX „Opieka społeczna” itp.

Wymienione okoliczności uniemożliwiają przestrzeganie podstawowej zasady jednolitości budżetowania, a przez to utrudniają analizę porównawczą i zestawienia statystyczne gospodarki samorządowej; te same wydatki są zamieszczane przez związki samorządowe w różnych działach budżetu, jedne agendy są obejmowane brutto budżetem administracyjnym, inne są wydzielane w osobne budżety, brak rozgraniczenia między budżetami zwyczajnym i nadzwyczajnym itp.

Wydana przez Kancelarię Rady Państwa 7 czerwca 1948 r. instrukcja budżetowa usunęła najbardziej rażąco niedomagania, aktualizując częściowo przedwojenne przepisy budżetowe.

Obecnie stało się koniecznym podjęcie prac zasadniczych, mających na celu zaktualizowanie przedwojennych przepisów budżetowych w związkach samorządu terytorialnego i dostosowanie nowego formularza bu-

Obserwacja przebiegu prac nad sporządzaniem planów i analiza tych planów oraz zestawień dają oczywiście podstawę do szeregu jeszcze innych wniosków.

Podsumowanie takie i krytyczna ocena, jeśli mają stać się praktycznym wskazaniem na przyszłość, dokonane być muszą przez wszystkie czynniki bezpośrednio zainteresowane.

Do nich należą właściwe rady narodowe, związek zawodowy oraz organa kierownicze wraz ze wszystkimi pracownikami.

Tylko takie narady mogą skutecznie wpłynąć na styl dalszej pracy. I to pod warunkiem dostatecznie głębokiego i nieformalistycznego ich potraktowania.

Właściwe powiązanie ogólnych wytycznych zawartych w instrukcji z wnioskami wypływającymi z analizy konkretnych, terenowych wyników i doświadczeń zabezpieczy prawidłowy i jednolity kierunek naszego dalszego działania, szczególnie zaś jego uspołecznienie i pogłębienie, a zatem i znaczne zwiększenie wyników, które pójdą na korzyść człowieka pracy.

dżetowego do wymogów państwowego planu finansowego, którego częścią składową są budżety samorządowe. Prace nad nowym układem budżetu samorządowego zostały podjęte przez Kancelarię Rady Państwa przy współudziale Ministerstwa Administracji Publicznej i są już na ukończeniu. W bieżącym roku związki samorządowe otrzymają w potrzebnej ilości nowe formularze budżetowe celem zastosowania ich przy układaniu preliminarzy budżetowych na 1950 r.

Nowy budżet administracyjny będzie się składał:

- a) z budżetu zwyczajnego,
- b) z budżetu inwestycyjnego (nadzwyczajnego),
- c) z zestawienia zbiorczego, sumującego w przekroju wydatki tego samego typu, np. fundusz płac, wydatki administracyjno - rzeczowe, subwencje i inne,
- d) z objaśnień, zamieszczonych w załączniku do budżetu administracyjnego, uzasadniających wysokość i celowość poszczególnych kredytów budżetowych oraz określających ich przeznaczenie,
- e) z planu działalności związku samorządowego, dającego w formie szeregu zestawień ogólną charakterystykę związku samorządowego, dorobek i potrzeby terenu w poszczególnych dziedzinach i odpowiedź na pytanie, co związek samorządowy zamierza wykonać w danym roku przy pomocy kredytów, zamieszczonych w budżecie bieżącym i inwestycyjnym,
- f) z budżetów zakładów komunalnych (szpitali, zakładów opiekuńczych i innych), wyodrębnionych z budżetu administracyjnego,
- g) z planów finansowo - gospodarczych przedsiębiorstw komunalnych,
- h) z zestawień statystycznych (wprowadzonych już w roku 1949), umożliwiających sporządzenie zbiorczych

zestawień o gospodarce związków samorządowych w skali całego kraju.

Ponadto będzie opracowana instrukcja budżetowa, aktualizująca dotychczasowe przepisy budżetowe.

Schemat budżetu administracyjnego jest jednolity dla wszystkich związków samorządowych.

Schemat budżetu został oparty na systemie dziesiętnym, tzn. przewiduje podział wydatków na 10 działów; działy na 10 rozdziałów, rozdziały na 10 paragrafów, paragrafy na 10 pozycji. W schemacie budżetu działy są oznaczone cyfrą pojedynczą, rozdziały — czbą dwucyfrową, paragrafy — trzycyfrową, pozycje — czterocyfrową.

Nowy układ budżetu przewiduje podział na następujące działy:

Wydatki zwyczajne:

- 0 Ogólny.
- 1 Majątek, przedsiębiorstwa i obsługa zobowiązań.
- 2 Urządzenie osiedli.
- 3 Drogi, ulice i place.
- 4 Oświata.
- 5 Kultura i sztuka.
- 6 Zdrowie publiczne.
7. Opieka społeczna.
- 8 Popieranie wytwórczości i zaopatrzenia.
- 9 Pomoc dla związków samorządowych i wydatki różne.

Dochody zwyczajne:

- 0 Majątek, przedsiębiorstwa i zakłady.
- 1 Zwroty.
- 2 Opłaty.
- 3 Dopłaty specjalne i wpływy wzamian świadczeń w naturze i szarwarku.
- 4 Podatki.
- 5 Dotacje.
- 9 Inne.

Dla jasności obrazu i dostosowania budżetu do wymogów państwowego planu inwestycyjnego — wydatki jednorodne zostały ujęte w sposób jednakowy w przekroju przez wszystkie działy budżetu, a mianowicie:

1) Wydatki ogólnoadministracyjne zostały skupione w rozdziałach 0, w poszczególnych działach.

Rozdziałem 0 będą objęte wydatki osobowe wszystkich pracowników biurowych bez pracowników terenowych, jak dróżnicy, zamiatacze ulic, woźni w szkołach itp. przy czym w rozdziale 00 zamieszczone będzie utrzymanie pracowników ogólnych, jak rachuba, sekretariat itp., a w rozdziałach zerowych dalszych działów — utrzymanie pracowników fachowych. Utrzymanie personelu terenowego jest objęte innymi rozdziałami.

Na wszystkie wydatki osobowe w nowym budżecie jest przeznaczony paragraf 0. Paragraf ten dzieli się na 8 pozycji standartowych, dostosowanych do przepisów uposażeniowych w administracji państwowej i samorządowej.

Również zostały w/g jednolitego standartu ułożone w schemacie budżetowym wydatki administracyjno-gospodarcze (względnie rzeczowo-biurowe); są one wszędzie oznaczone paragrafem 1 (znak trzycyfrowy z jedynką na końcu).

Na wszelkiego rodzaju subwencje, udzielane przez związki samorządowe różnym instytucjom, przeznaczony jest osobny rozdział 8.

Dla wydatków nowych, nie objętych schematem i nie dających się zamieścić we właściwych rozdziałach, przeznaczony jest osobny rozdział 9 „Wydatki inne“.

Wymienione rozdziały i paragrafy standaryzowane nie są zamieszczone w tych działach, gdzie odnośne wydatki nie będą miały miejsca.

W ten sposób w zestawieniu przekrojowym, stanowiącym załącznik do budżetu, będą zebrane dane, obejmujące: fundusz płac w związku samorządowym, wydatki administracyjno-gospodarcze, wydatki celowe oraz wydatki subwencyjne.

Schemat budżetu bieżącego przewiduje podział wydatków na 66 rozdziałów. Każdy odrębny problem jest objęty osobnym rozdziałem. Dane statystyczne w budżetach na r. 1950 będą zbierane nie w/g działów, jak dotychczas, lecz według rozdziałów, co umożliwi szersze wykorzystanie publikacji przez władze centralne i da bardziej dokładny pogląd na kierunki rozwojowe działalności samorządu terytorialnego.

Wzorowy schemat budżetu obejmuje w zasadzie wszystkie możliwe wydatki, jakie mają obecnie miejsce w gospodarce samorządowej.

Podział na działy, rozdziały, paragrafy i pozycje, wypełnione treścią, jest obowiązujący i nie może być zmieniany. Nowych paragrafów, za wyjątkiem rozdziałów 8 i 9 nie będzie wolno wprowadzać. Dopuszczalna jest dalsza rozbudowa pozycji (po wykorzystaniu istniejących) za wyjątkiem wydatków osobowych w paragrafach 0.

Dla gmin wiejskich i małych miast niewydzielonych jest opracowany skrócony schemat budżetu.

Kalendarz prac budżetowych na rok 1950 zostanie utrzymany bez większych zmian, tzn. będą obowiązywały związki samorządowe na uchwalenie i zatwierdzenie budżetów terminy w zasadzie takie, jakie obowiązywały w roku ubiegłym przy układaniu i zatwierdzaniu budżetów na rok bieżący. Dlatego też organa związków samorządowych powinny przystąpić do prac nad ułożeniem budżetów na rok 1950 według dotychczasowego schematu budżetowego, a po otrzymaniu nowych instrukcji i druków przeniosą swe plany gospodarki na nowe schematy budżetowe.

Z dniem 30 czerwca 1949 r. upływa termin wpłacania należności za prenumeratę „Rady Narodowej” (I i II kwartał).

Przypominamy o obowiązku terminowego uiszczania należności za ustalone (okólnikiem nr 26 z 23.IV r. b) ilości egzemplarzy.

ST. GARWIŃSKIWice-przew. Woj. Rady
Narodowej w Kielcach

Rola rad narodowych w sprawie wymiaru i poboru podatku gruntowego i FOR-u

Zagadnienie podatku gruntowego i społecznego funduszu oszczędnościowego rolników jest niezmiernie ważne na obecnym etapie zaostrzającej się walki klasowej na wsi. Zarówno bowiem podatek gruntowy jak F. O. R. winny odgrywać rolę ważnego instrumentu tej walki na wsi, instrumentu ograniczającego możliwości unieruchomienia kapitałów potrzebnych na inwestycje, a więc instrumentu skierowanego swym ostrzem przeciwko bogaczom i spekulantom wiejskim, a nie przeciw biedocie i chłopom średniorolnym.

Dlatego sprawa podatku gruntowego i F. O. R-u powinna być omawiana publicznie na posiedzeniach plenarnych **gminnych rad narodowych**, gdzie winno się wyjaśniać jej klasowy charakter. Tam należy wytłumaczyć masie chłopskiej, że środki uzyskane z podatku gruntowego w swej znacznej części bezpośrednio, a poza tym pośrednio (poprzez wojewódzki i powiatowy związek samorządowy, Zw. Samopomocy Chłopskiej) wracają i tak na wieś i że celem F. O. R-u jest, by unieruchomione kapitały zostały obrócone na niezbędne inwestycje, że zatem wpłacając na F. O. R. przyczynią się do budowy nowych szkół, szpitali, prewentiów dla dzieci itd.

Każdy członek **gminnej rady narodowej** powinien znać i rozumieć intencje ustawy o podatku gruntowym i F. O. R. i popularyzować ją wśród mieszkańców gminy. Aby dobrze tę intencję zrozumieć, należałoby się cofnąć do okresu międzywojennego i uświadomić sobie, jakie stosunki panowały wówczas w tej dziedzinie.

Otóż podatek pobierany był w różnych dzielnicach kraju na różnych zasadach. I tak na terenie b. Królestwa Polskiego rolnicy płacili podatek gruntowy dwójakiego rodzaju: dworski i włościański. W innych dzielnicach wymierzano i pobierano podatek gruntowy, opierając się na przepisach austriackich, węgierskich, pruskich. Do wymiaru podatku gruntowego wprowadzono w całym kraju szereg dodatków, które nierównomiernie rozkładane były w różnych częściach, a nieraz kilkakrotnie przewyższały sam podatek. Stanowiło to w sumie bardzo poważne obciążenie i tak już katastrofalnie zadłużonej wsi. Biorąc pod uwagę lichwiarskie procenty, jakie biedota wiejska musiała płacić bogaczom, z uwagi na całkowite pozbawienie jej kredytów państwowych, które były udziałem tylko obszarników, jasnym jest, że stan taki doprowadzał do kompletnej ruiny całą masę biednych i średniorolnych chłopów. Polityka podatkowa rządu sanacyjnego ostrzem swym skierowana była tylko przeciw średnio — i małorolnym chłopom.

A jak jest obecnie? Dekret z kwietnia 1945 r. wprowadzał zasadę progresji podatkowej dla gospodarstw bogatszych i regresję dla gospodarstw rolnych o obszarze poniżej 5 ha. Pełnię zasady progresji i regresji podatkowej zrealizował dopiero dekret z 20 marca 1946 r. o podatkach komunalnych. Obecne ustawodawstwo podatkowe wypukła w sposób nie budzący wątpliwości cele polityki Rządu na wsi, polityki pomocy mało- i średniorolnym chłopom.

Obraz tej polityki byłby niepełny, gdyby nie wspomnieć o ulgach i obniżkach uzależnionych od kategorii gospodarstw. Obowiązkiem każdego radnego jest znać zasady ulg podatkowych i wyjaśniać je innym. W pierwszym rzędzie należy wyjaśniać ulgi z tytułu posiadania większej ilości dzieci.

Otóż odnośny przepis uzależnia zastosowanie ulgi od podstawy wymiaru podatku, tj. od ilości q żyta, w których obliczony jest szacunkowy przychód z gospodarstwa. I tak, zgodnie z obecnym brzmieniem dekretu, jeżeli przychód z gospodarstwa nie przekracza 100 q żyta, a podatnik posiada 5 lub 6 dzieci do lat 14 — ulga wynosi 25%, 7 lub 8 do lat 14 — 50%, całkowite zwolnienie następuje w wypadku posiadania co najmniej 9 dzieci do lat 14. Jeżeli podatnikiem jest kobieta, to ulgę otrzymuje już, gdy posiada 3 lub 4 dzieci do lat 14 — w wysokości 25%, 5 lub 6 do lat 14 — w wysokości 50%. Całkowite zwolnienie następuje, gdy posiada co najmniej 7 dzieci do lat 14. Ta sama zniżka przysługuje również na dzieci starsze pobierające naukę lub odbywające praktykę zawodową — do ukończenia przez nie 24 roku życia, jeżeli nie posiadają własnych źródeł dochodu. Przy stosowaniu ulg z tytułu dzieci decyduje stan na dzień 31 grudnia poprzedzającego rok podatkowy.

Obok zniżek z tyt. posiadanych dzieci mogą rolnicy korzystać ze zniżki w wymiarze podatku gruntowego, jeśli ich gospodarstwa obciążone są długami, zaciągniętymi na potrzeby tych gospodarstw; ulga ta stosowana jest w tej postaci, że podstawę opodatkowania zmniejsza się o udowodnione koszty oprocentowania długów.

Poza tym rolnicy mogą uzyskać częściowe lub nawet całkowite zwolnienie od podatku gruntowego z powodu nadzwyczajnych okoliczności istotnie osłabiających ich zdolność płatniczą, np. z powodu klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby, nieszczęśliwego wypadku, przy czym ulga ta przysługuje w tym roku kalendarzowym, w którym wypadki te miały miejsce. Następnie z obniżek w podatku gruntowym mogą do r. 1950 skorzystać gospodarstwa zniszczone przez wojnę, powstałe z reformy rolnej oraz gospodarstwa osadnicze, o ile nie zostały jeszcze należycie zagospodarowane. W roku obecnym, celem podniesienia hodowli trzody chlewnej i rogacizny na wsi — Rząd wprowadził specjalne ulgi oraz premie, z których korzystają rolnicy posiadający licencjonowanego knura czy też młodzież rogacizny powyżej 6 miesięcy. Niezależnie od powyższego, ulgę w podatku otrzymują rolnicy, którzy dostarczą pewną określoną ilość kg żywności trzody chlewnej do uspołecznionego punktu skupu i wykażą się oryginalnym dowodem dostawy w zarządzie gminy. Kilogramy dostarczonych prosiąt liczą się podwójnie. Należy zaznaczyć, że w tym roku, tj. 1949, ulgę otrzymują wszyscy, którzy zgłoszą się z dowodami dostawy do dnia 30 listopada. Za dostarczone tuczniaki po tym terminie będą stosowane ulgi w podatku gruntowym w 1950 roku. Nie ma więc obaw, że za zakontrak-

owane sztuki na grudzień i dostarczone w ramach akcji „H” nie będą stosowane odpowiednie ulgi.

Z powyższego wynika jasno, że podatek gruntowy pobierany jest obecnie jako **jedyny podatek na wsi**, że obciążenie z tytułu tego podatku ześrodkowane jest na grupie gospodarstw najbogatszych, na grupie gospodarstw kapitalistów wiejskich i ma za zadanie ograniczenie wzrostu kapitalistów wiejskich i ich zysków.

Polityka Rządu na tym odcinku wynika z faktu podziału klasowego na wsi, z faktu zaostrzania się walki klasowej na tym odcinku.

Jednym z dalszych ogniw tej polityki jest oparcie akcji wymiaru i poboru podatku gruntowego na czynniku społecznym: na gminnych delegatach społecznych, rekrutujących się spośród członków **gminnych rad narodowych** i organizacji społecznych, działających w środowisku wiejskim i na Społecznych Komitetach Współdziałania, czuwających nad właściwym rozmieszczeniem obciążenia świadczeniami podatkowymi i odpowiedzialnych za klasowy charakter akcji.

Polityka ograniczania kapitalistycznych żywiołów na wsi znajduje swój wyraz szczególnie w przepisach dotyczących Funduszu Oszczędnościowego Rolników. Ustalanie wkładów oszczędnościowych na rzecz tego Funduszu związane jest z wymiarem podatku gruntowego. Ustalanie wysokości wkładów oszczędnościowych, pobór oraz nadzór nad tymi czynnościami należą do za-

kresu działania tych samych władz wymiarowych i nadzorczych. Roczne wkłady oszczędnościowe płatne są w terminach przewidzianych dla płatności zobowiązań podatkowych podatku gruntowego. Wszelkie decyzje ustalające i zmieniające rozmiar zobowiązań podatkowych w podatku gruntowym powodują odpowiednie ustalenie bądź zmiany w ustaleniach rocznych wkładów oszczędnościowych uczestników Funduszu „B”. Stosunek Społecznego Funduszu Oszczędnościowego rolników do podatku gruntowego wymaga osobnego omówienia.

Zadaniem **rad narodowych** jest zabezpieczenie klasowego charakteru akcji wymiaru i poboru podatku gruntowego oraz składek na F. O. R. Rady narodowe mają w tej akcji decydującą rolę, o czym świadczy ich powiązanie ze wszystkimi czynnikami realizującymi te zadania.

Rady narodowe mają jeszcze ponadto możliwość realizowania powyższych założeń polityki podatkowej naszego Państwa Ludowego poprzez swoje Komisje Kontroli Społecznej.

Członkowie **gminnych rad narodowych**, jako najlepsi przedstawiciele chłopów biednych i średniorolnych w poczuciu odpowiedzialności za swój teren, w poczuciu dumy ze swego wkładu w dzieło odbudowy i dźwignięcia się naszej Ludowej Ojczyzny — zmobilizują wszystkie czynniki w kierunku pełnej realizacji wspomnianych wyżej zadań.

W. KARPIŃSKI

Planowanie powiatowych rad narodowych (art. dyskusyjny)

Wkraczamy w okres prac nad przygotowaniem 6-cio letniego planu gospodarczego. Plan ten stawia przed radami narodowymi poważne zagadnienia, bo:

- 1) plany samorządu powinny wiązać się z ogólnopolskim planem, co wymaga odpowiednich dyrektyw ze strony władz centralnych,
- 2) opracowanie planu na okres 6-cio letni powinno być poprzedzone zebraniem niezbędnych materiałów i wysłuchaniem głosu czynnika miejscowego (nieraz nawet może od gromady poczynając) i
- 3) trzeba określić z góry środki finansowe oraz osoby materiałowe i kadry sił roboczych niezbędne do zrealizowania zaplanowanych potrzeb na okres 6-cio letni.

Przechodząc z kolei do omówienia powyższych zagadnień, należy najpierw sięgnąć do dotychczasowych wyników prac, podejmowanych przez poszczególne samorządy przy planowaniu różnych potrzeb terenowych. Wyniki te były w wielu wypadkach ujemne, gdyż podejmowane prace zakrojone były na zbyt wielką skalę, bez liczenia się ze środkami, jakie realnie mogły być do dyspozycji, a jedynie w nadziei na otrzymanie pomocy ze Skarbu Państwa. Przedsięwzięcia tego rodzaju były często wynikiem terenowej ambicji, która jest w pracy elementem niewątpliwie także potrzebnym, która jednak nie może nie liczyć się z koniecznością skoordynowania planu miejscowego z potrzebami pla-

nu ogólnokrajowego. Wyniki tego rodzaju planowania były więc takie, że albo rozpoczęte prace nie mogły być w przewidzianym terminie ukończone, albo też Skarb Państwa stawiany był przed faktem konieczności wykończenia rozpoczętych prac, a więc przeznaczenia na ten cel dotacji, kosztami skreślenia lub zmniejszenia kredytów na rzecz innego samorządu, który kredyty te mógł zużyć bardziej celowo.

Na tle tego rodzaju doświadczeń uwidocznia się właśnie w pewnym zakresie potrzeba planowania odgórnego. Weźmy dla przykładu szpitalnictwo, ośrodki zdrowia, szkoły rolnicze, szkoły podstawowe, drogi i t. p. Istnieją powiaty, o znacznie rozbudowanej sieci tych zakładów i urzędzeń, są natomiast takie, których potrzeby w tym zakresie są dalekie od minimum zaspokojenia. Rzecz jasna więc, że budowa tych zakładów i urzędzeń powinna być podjęta w tych drugich powiatach, jakkolwiek pierwsze nie mają jeszcze pełni zaspokojenia potrzeb w tej dziedzinie. Przykład ten przemawia za przyjęciem stanowiska, że znaczna część zamierzeń powinna być sugerowana samorządom odgórnie, w ramach planu państwowego, gdyż tylko w tym planie może być przewidziana sieć dróg w powiatach, sieć szkół powszechnych, rolniczych, rozmieszczenie szpitali w zależności od istniejących już tego rodzaju zakładów w innych powiatach, rozmieszczenie kadry lekarzy med. i weter., pielęgniarek, inżynierów i t. p. Wpływ na wszystkie sprawy mogą mieć jedynie

władze centralne, — łatwiej bowiem dostrzegają istotne potrzeby w skali ogólnopństwowej i terenowej, w rezultacie zaś tego zapobiegnie się częstym próbom ambicyjnym.

Poza planami odgórnymi, będą jednak oczywiście potrzeby inne, których śledzeniem nie można już obarczać władz centralnych. Będą to między innymi takie sprawy jak: melioracje ściśle miejscowe, zalesianie nieużytków, drogi ściśle miejscowe, wyposażenie straży pożarnych w remizy i niezbędny sprzęt, przedszkola i t. p., aczkolwiek i w tych sprawach mogą być nieraz potrzebne i uzasadnione odgórne wskazania.

Do prac, które spadną na powiatowe rady narodowe, należy zaliczyć:

- a) dobre rozmieszczenie w terenie sugerowanych odgórnie zamierzeń na okres 6-cio letni,
- b) zaprojektowanie innych zamierzeń niezbędnych istotnie, a nie objętych planem odgórnym.

Plan powinien być realny, liczący się z osiągalnymi środkami własnymi i dający mocną podstawę do ubiegania się o kredyty ze Skarbu Państwa. Technicznie należałoby przystąpić do ułożenia planów przez natychmiastowe podjęcie na szczeblu powiatowym prac przez poszczególne komisje, a więc przede wszystkim: zdrowia, oświaty, rolną i drogową, które pracować powinny w ściślejszym kontakcie z powiatowymi komórkami organizacyjnymi resortowych ministerstw. Poza tym do prac tych należy w zakresie obowiązków samorządu wciągnąć istniejące na terenie powiatu organizacje społeczne jak np. związki zawodowe i t. p. Na tej drodze, osiągnięte będą cenne materiały i wypowiedzi czynnika społecznego, które następnie wymagać będą fachowego przepracowania. W tym miejscu wspomnieć należy o jednej przeszkodzie przy dalszych pracach, która w praktyce dotychczasowej nie została jeszcze usunięta w większości powiatów. Mianowicie, w pracach planowania nie wszędzie osiągnięto skoordynowanie, albowiem poszczególne działy otrzymują zarządzenia od swoich władz, jak np. inspektor szkolny i architekt powiatowy, którzy nie uzgodniwszy planów na drodze formalnej w tych ramach, w myśl których planowanie samorządowe należy do kompetencji terenowych rad narodowych, zgłaszają swoim władzom wnioski inwestycyjne, wykonanie których nasuwa następnie szereg trudności, powodujących b. często zakłopotanie i w rezultacie nieuniknione poniechanie zamierzonego planu.

Stan ten powinien być usunięty przez odgórne zarządzenie mające na celu skoordynowanie planowania przede wszystkim na terenie powiatu przez powołanie przy wydziałach powiatowych specjalnego działu planowania gospodarczego i przestrzennego, gdyż dotychczas tylko w nielicznych powiatach takie działy istnieją po pierwsze — wobec braku wyraźnych przepisów wykonawczych do dekretu z dnia 15 września 1948 roku w sprawie pełnienia czynności w zakresie spraw należących do związków samorządu terytorialnego przez pracowników urzędów administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr 44, poz. 316), co daje możność niekorzystnego interpretowania na rzecz samorządu postanowień tego dekretu, po drugie — wobec braku personelu i istniejącego zakazu wynagradzania za dodatkowe prace w M. U. P. P., które z reguły z tych powodów w wielu powiatach są nieżywotne, bądź zupełnie nieczynne. To też w celu osiągnięcia należytego planowania w ramach

samorządowych powiatowe rady narodowe powinny rozwiązać problem stworzenia i posiadania stałego specjalnego aparatu techniczno-administracyjnego, zwłaszcza, że w toku wykonywania planów powstaje potrzeba dokumentacji technicznej wobec instytucji finansowych oraz potrzeba sprawozdawczości i kontroli realizowania planu. Dziś w wielu wypadkach wszystkie te sprawy nie są ujednoczone i są dziełem przypadku i szkodliwego nieskoordynowania. I w tym więc wypadku niedomagania usunęłyby odpowiednie wskazania odgórne.

Wreszcie ostatnim najważniejszym problemem jest sposób finansowego zrealizowania ułożonego 6-cio letniego planu samorządowego. Problem ten bez uprzednich wskazań odgórnych również nie we wszystkich powiatach będzie mógł być rozwiązany przy wstępnych planowaniach, gdyż potrzeby niektórych powiatów będą pilne i istotnie niezbędne, potrzeb tych będzie dużo, lecz źródła dochodowe są ograniczone. W tych warunkach również odgórne przeznaczenie pewnych limitów ułatwi samorządom planowanie.

Na szczeblu powiatowym rzeczą komisji finansowo-budżetowej powiatowej rady narodowej, będzie przystąpienie do rozważenia wszystkich możliwości finansowych, w ramach których, mogą być zaplanowane i zrealizowane najpilniejsze potrzeby w planie 6-cio letnim, względnie przedłożenie wyższym instancjom uzasadnionych wniosków co do niezbędnej pomocy z innych źródeł.

Pracom tym przyświecać powinny następujące zasady, które zresztą zachowane być muszą przy układaniu i realizowaniu każdego planu gospodarczego, a więc i planu rocznego:

- a) nie wykroczać poza ramy swoich istotnych zadań i nie rozpraszać szczupłych swoich dochodów na cele, nie objęte zakresem obowiązków,
- b) wykorzystać w pełni przysługujące wszystkie źródła dochodowe i dopilnować, by zaplanowane dochody wpływały,
- c) zaprzestać błędnego pojmowania możliwości subwencjonowania niektórych organizacji i instytucji, jeśli budżety nie mogą objąć wszystkich własnych potrzeb w ramach nakreślonych samorządowi zadań i
- d) prowadzić bardzo oszczędną i racjonalną gospodarkę, a w szczególności przestrzegać ram budżetu i nie zmieniać dowolnie kredytów, których realizacja powinna być zawsze uzależniona od dochodów.

Zgromadzony materiał do przyszłego planu 6-cio letniego powinien być wreszcie przepracowany przy pomocy fachowego działu techniczno-administracyjnego, o którym mowa wyżej, przez Komisję Planowania Gospodarczego powiatowej rady narodowej, następnie plan ten będzie przedłożony wyższym instancjom i po jego zatwierdzeniu — kontrolowany pod względem terminowego wykonania również w tym wypadku przy pomocy utworzonego działu techniczno-administracyjnego.

Powiązanie i skoordynowanie sposobu sporządzania planu i jego wykonania na wszystkich szczeblach samorządu, zwłaszcza zaś odgórne wskazanie w większości wypadków ze strony wyższych czynników, da gwarancje należytego wykonania tak ważnego zagadnienia, jakim będzie przyszły 6-cio letni plan inwestycyjny.

ST. DUSZYŃSKI

Rola rad narodowych w akcji remontów kapitalnych z Funduszu Gospodarki Mieszkaniowej

Kancelaria Rady Państwa wydała okólnik nr. 39 w sprawie kontroli działalności Komitetów Funduszy Lokalnych Gospodarki Mieszkaniowej przez rady narodowe. Wydanie omawianego zarządzenia dowodzi, że Rada Państwa kładzie duży nacisk na stałe współdziałanie rad narodowych w tych sprawach i stałą kontrolę organów terenowych, powołanych do zabezpieczenia od dalszego niszczenia domów mieszkalnych — tej tak poważnej części majątku narodowego.

Prezydja i członkowie rad winni zapoznać się bliżej z bogatą problematyką tego odcinka. Dekret o najmie lokali i wydane na jego podstawie rozporządzenia wykonawcze, stwarzają poważne możliwości samodzielnego gospodarowania przez teren funduszami, przeznaczonymi na remonty kapitalne i prowadzenia w tym zakresie samodzielnej polityki, uzasadnionej istotnymi potrzebami lokalnymi. Środki, stworzonego dekretem Funduszu Gospodarki Mieszkaniowej gromadzone są z odsetka podwyższonych czynszów za lokale mieszkalne oraz z wpłat od lokali użytkowych.

Zwrócenie uwagi na istnienie **dwóch** źródeł wpływów na FGM jest konieczne, gdyż samorządy w licznych gminach wiejskich, a nawet mniejszych miastach niewydziałonych nie potrafiły dotąd postawić na właściwym poziomie poboru i wymiaru tych kwot.

Mianowicie do odprowadzania na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej części podwyższonego czynszu za lokale mieszkalne zobowiązani są wynajmujący w domach powyżej 8 izb mieszkalnych, natomiast do uiszczania wpłat na FGM za lokale użytkowe zobowiązani są wszyscy wynajmujący bez względu na ilość izb mieszkalnych w domu, w którym znajduje się lokal użytkowy.

Zgromadzone środki lokowane są w Banku Gospodarstwa Krajowego w sposób następujący:

2/3 wpływów przelewane jest na konto Komitetu Funduszu Lokalnego w najbliższym oddziale BGK, pozostała zaś 1/3 odprowadzana jest do centrali BGK na t. zw. fundusz ogólnokrajowy, który służy do wyrównywania niedoborów funduszy lokalnych.

Ponadto nie można zapominać, że obok środków FGM istnieje trzecie źródło pokrywania wydatków na remonty kapitalne. Są to wkłady własne właścicieli, lub zarządców domów, a nawet w niektórych wypadkach wkłady samych najemców — zorganizowanych w komitecie domowym, lub blokowym. Oczywiście udzielenie dotacji z FGM nie jest uzależnione od zadeklarowania środków własnych z powyższych źródeł, lecz w wypadkach, w których możliwości takie istnieją — wkłady własne winny być wykorzystane łącznie z dotacją FGM, co umożliwi szybsze i pełniejsze przeprowadzenie remontu. Komitety Funduszy Lokalnych w myśl rozporządzenia Ministrów Administracji Publicznej, Skarbu i Odbudowy z d. 15.2.1949 r. (Dz. U. R. P. nr 18 poz. 123) powoływane są przez prezydja powiatowych rad narodowych i miejskich rad narodowych miast wydzielonych z powiatu. Z postanow-

wień art. 29 dekretu o najmie lokali wynika nadto, że prezydja rad zatwierdzają plany remontów, sporządzane przez komitety, a zatem można powiedzieć, że komitety realizują lokalne wytyczne rad narodowych w zakresie polityki remontowej na danym terenie.

Dekret i rozporządzenia wykonawcze nie przewidują bezpośredniej dyspozycji funduszem ogólnokrajowym, a jedynie uzupełnianie środków komitetów przez pokrywanie niedoborów; wobec czego zadania komitetów nie ograniczają się do rozdysponowania 3/4 wpływów znajdujących się na ich kontach, lecz polegają również na gospodarowaniu przyznanymi przez Zarząd FGM uzupełnieniami, których wysokość określana jest potrzebami terenu w zakresie remontów oraz możliwościami przeprowadzenia tych remontów.

Potrzeby w zakresie remontów kapitalnych domów mieszkalnych wynikające z konieczności zapobiegnięcia dalszemu niszczeniu tych domów nieremontowanych w okresie okupacji i w pierwszych latach powojennych — są olbrzymie i zapewne Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej nie będzie mógł w pierwszym okresie swej działalności pokryć całkowicie wszystkich zgłoszeń.

Wobec powyższego rady narodowe stoją przed zadaniem takiego nastawienia działalności komitetów Funduszy Lokalnych, aby środki znajdujące się w ich dyspozycji zostały rozdysponowane w sposób najbardziej oszczędny i celowy.

Sytuacja na odcinku remontów kapitalnych musi być szczególnie wnikliwie i starannie zbadana, a co najważniejsze na ocenę tej sytuacji nie powinny wpływać ogólnie znane i występujące generalnie na terenie całego kraju objawy głodu mieszkaniowego. Stwierdzenie to brzmi paradoksalnie, lecz dotychczasowa kilkumiesięczna praktyka dowiodła, że szereg jednostek terenowych nie zdaje sobie sprawy z właściwego celu FGM i sugeruje się objawami głodu mieszkaniowego — stawia wyżej w hierarchii potrzeb uzyskiwanie nowej powierzchni mieszkalnej, niż zabezpieczenie dotychczasowej przed dalszym niszczeniem. Otóż nie kwestionując, że tendencje te wynikają z najlepszych chęci, należy stwierdzić ich błędność, a nawet gospodarza szkodziłość, o ile występują one w związku z projektowanym zużyciem środków FGM i z pominięciem potrzeb, które winny być przede wszystkim z FGM zaspokojone.

Z Funduszu Gospodarki Mieszkaniowej muszą być zaspokojone w pierwszym rzędzie wszystkie potrzeby remontu kapitalnego domów, które już są zamieszkałe. Jeżeli np. kwotę 5 milionów zł., którą dysponuje powiat, zużytkuje się na odbudowę jednego domu, uzyskując w ten sposób 25 nowych izb — nie będzie to ani gospodarczym, ani społecznym zyskiem, o ile równocześnie 10 zamieszkałych domów o 250 izbach zniszczy przez zaniedbanie koniecznego remontu dachów i stropów. Chwilowo zaspokojona potrzeba nowej powierzchni

mieszkalnej wzrośnie w krótkim czasie do rozmiarów wielokrotnie przewyższających możliwości terenu wskutek konieczności opróżnienia domów zrujnowanych zagrożających bezpieczeństwu mieszkańców. Dlatego też ocena sytuacji na odcinku remontów kapitalnych winna być w pierwszym rzędzie dokonana pod kątem zbadania potrzeb domów zamieszkałych, ponieważ w pierwszym roku działalności FGM trudno sobie wyobrazić, aby nawet na terenach intensywnie odbudowanych po wojnie istniały domy, zamieszkałe masowo przez świat pracy, które remontu nie wymagają.

Prezydium rad narodowych odpowiedzialne są za działalność komitetów z tytułu nadzoru, a więc w wypadkach, gdy plany remontów przewidują dotacje na roboty niezgodne z celem Funduszu Gospodarki Mieszkalniowej winny prezydium w całej rozciągłości korzystać z prawa odmowy zatwierdzenia planu remontów.

Postępowanie to jest wskazane w tych wypadkach, gdy komitety przez rok doświadczenia, czy uleganie atmosferze doraźnych lokalnych potrzeb, uchwalają dotacje na odbudowę obiektów niezamieszkałych, lub przeróbki takich obiektów na lokale mieszkalne, pomijając — przez fakt angażowania poważniejszych sum w takie roboty — możliwość zabezpieczenia daleko większej ilości domów już zamieszkałych przed dalszym niszczeniem.

Nadmienić trzeba, że profilaktyczna działalność prezydium rad w tych wypadkach jest tym bardziej wskazana, że Bank Gospodarstwa Krajowego, wykonujący kontrolę finansową udzielanych dotacji może odmówić wypłaty, w wypadku stwierdzenia, że projektowane roboty nie powinny być finansowane z FGM. Dopuszczenie do takiego załatwienia jest nad wyraz szkodliwe ze względu na opóźnienie wykorzystania gotówki, leżącej bezczynnie na koncie.

Uwagi te mają na celu nadanie właściwego kierunku działalności Komitetom Funduszu Lokalnego. Kierunek ten będzie zawsze zachowany, o ile komitety będą ściśle przestrzegać obowiązujących w tym zakresie wytycznych i zarządzeń.

Wspomniane wytyczne i zarządzenia mają charakter tymczasowy i ramowy, nie krępują komitetów drobiazgowymi kryteriami przy wyborze domów do remontu. Komplet tych instrukcji wraz z wzorami formularzy opublikowany został w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Odbudowy (nr. 5/49 poz. 33, 34 i 37).

Komitety mogą, działając w ramach wymienionych zarządzeń, rozwiązywać problem remontów kapitalnych na swoim terenie w rozmaity sposób — mogą prowadzić określoną politykę remontową. I tutaj komitet, winien od prezydium rady narodowej otrzymywać wskazówki nie co do poszczególnych decyzji o przyznaniu dotacji, lecz wskazówki generalne, w jaki sposób zagadnienie remontów kapitalnych ma być rozwiązywane w poszczególnych półrocznych okresach realizacji planu.

Aby linia polityki remontowej mogła być określona w sposób najbardziej celowy i skuteczny komitety muszą dysponować aktualnym i obszernym materiałem, ilustrującym potrzeby remontowe powiatu czy miasta wydzielonego. W pierwszym okresie działalności komitetów, ze względu na konieczność jak najszybszego uruchomienia robót można było w pewnych wypadkach zastosować częściowo odgórne typowanie domów

do remontu, obecnie gdy teren miał możliwość spopularyzowania zadań FGM wśród zainteresowanych użytkowników domów — podstawę oceny sytuacji na odcinku remontów stanowi ilość zgłoszeń o dotacje. Komitety nie powinny ustalać nierealnych terminów składania zgłoszeń o dotacje na II półrocze 1949 r.

Zgłoszenia winny być przyjmowane bez żadnych ograniczeń, choćby z góry było wiadome, że znajdująca się do dyspozycji lub preliminowana kwota funduszu lokalnego nie starczy na ich pokrycie. Nawet i w tym wypadku, gdy w ramach preliminowanych na cały rok 1949 środków dotacje zostały już wstępnie przyznane — nie należy odmawiać przyjmowania zgłoszeń, gdyż tylko zebranie możliwie pełnego materiału w zakresie potrzeb remontowych stanowi punkt wyjściowy do ustalenia polityki remontowej na dalsze okresy.

Zagadnieniem pierwszorzędnej wagi, które próbowały rozwiązywać poszczególne komitety, sporządzając plany remontów na I-e półrocze, jest sposób rozdziału dotacji w wypadku, gdy kwoty zapotrzebowane w wyniku otrzymanych przez komitet zgłoszeń wielokrotnie przewyższają kwoty dysponowane.

Powstaje wówczas pytanie: czy i w jakim stopniu można zmniejszyć poszczególne dotacje, to znaczy zrezygnować z części robót remontowych w poszczególnych domach, a tym samym objąć remontem znacznie większą ilość domów?

Komitety, które pytanie to postawiły sobie i usiłowały na nie odpowiedzieć dały pouczający przykład społecznego i wnikliwego podejścia do postawionych przed nimi zadań.

Bo przecież daleko prościej i wygodniej byłoby nie zastanawiać się nad tą sprawą, przyznać „na oko“ dotacje najbardziej zniszczonym budynkom, a resztę pozostawić do następnego okresu.

Ale komitety dlatego są organami społecznymi, a nie komisjami typu administracyjnego, że oczekuje się od nich nie tylko działalności poprawnej w sensie przestrzegania przepisów, lecz również i skutecznej pod względem najbardziej celowego i pełnego zaspokojenia potrzeb remontowych terenu.

Mogłaby powstać wątpliwość, czy ze względów gospodarczych dopuszczalne jest częściowe remontowanie budynków i powracanie do nich po pewnym czasie celem uzupełnienia remontów.

Otóż przy nieograniczonych środkach pieniężnych i materiałowych zasada jednorazowości remontu jest oczywista i nie podlega dyskusji.

Jak wiemy jednak, FGM dysponuje środkami ograniczonymi, a zatem można odstąpić częściowo od zasady jednorazowości remontu, przy czym odstąpienie to musi być ściśle uwarunkowane przewagą potrzeb nad możliwościami i ograniczone trwałym sensem gospodarczym częściowej naprawy.

Warunek przewagi potrzeb omówiliśmy wyżej, wypadałoby jedynie dodać dla ilustracji, że wówczas możemy stwierdzić istotną przewagę potrzeb, jeżeli np. komitet dysponuje środkami na pełny remont 20 domów, ale równocześnie znajduje się w mieście 10 domów, które trzeba będzie ewakuować, o ile w bieżącym sezonie nie otrzymają przynajmniej nowych dachów. Po stwierdzeniu przewagi najpilniejszych potrzeb nad możliwościami komitet musi zastanowić się, czy w razie rozproszkowania na 30 domów środków, przewi-

dzianych na remont 20 — dokonane w nich remonty częściowe będą miały trwały sens gospodarczy i zabezpieczą je przed dalszym niszczeniem, a mieszkańców przed groźbą ewakuacji.

Zasada jednorazowości remontu musi być w każdym razie zachowana odnośnie elementów budowli, których stan stwarza bezpośrednio niebezpieczeństwo dla życia, lub zdrowia mieszkańców (zrujnowane schody, poręcze, odpadające gzymsy, tynki, zepsute urządzenia sanitarne) oraz których stan powoduje przyśpieszone niszczenie innych elementów (dziurawe dachy, przegniła więźba dachowa, zapadnięte stropy).

Naprzykład pokrycie dachu bez wymiany przegniłej więźby dachowej nie będzie miało trwałego sensu gospodarczego, gdyż już przy samym pokrywaniu może nastąpić jej ostateczne zniszczenie. Tak samo pozostawienie zagrożonego stropu, poza niebezpieczeństwem dla mieszkańców, może spowodować inne zniszczenie w budynku.

Jednym słowem komitet nie może również przesadzić w rozdrabnianiu dotacji, aby prace remontowe nie stały się partanią o doraźnych i krótkotrwałych skutkach, gdyż byłoby to najzwyczajniejsze marnotrawienie funduszy publicznych. Droga pośrednia — to droga dykto-

wana zdrowym rozsądkiem i instynktem społecznym członków komitetów i kontrolujących je rad narodowych, prowadząca do osiągnięcia trwałych skutków gospodarczych w zakresie zabezpieczenia domów mieszkalnych.

Poruszone w niniejszym artykule zagadnienia nie wyczerpują całokształtu tego, co nazwaliśmy wyżej polityką remontową. Ogólną sugestią pierwszych zarządzeń w sprawach remontowych było: — remontować przede wszystkim domy najbardziej zagrożone, duże, i — co należy mieć zawsze na uwadze — zamieszkałe masowo przez świat pracy.

Dotychczasowa polityka niektórych komitetów była w tym względzie niejednolita. Jest to jednak temat tak obszerny, że wymaga osobnego omówienia na podstawie konkretnych materiałów.

Wyraźnie wpływa z poruszonych kwestii praktyczny wniosek dla prezydium rad, że tylko stałe czuwanie na przyjętą przez Komitety Funduszu Lokalnego linią polityki remontowej i korygowanie jej w miarę potrzeby stanowi niezbędny warunek zapewnienia już w bieżącym roku widocznej poprawy warunków mieszkaniowych ludzi pracy.

Z doświadczeń działacza terenowego

J. OKUNIEWICZ

Powiązanie działaczy rad narodowych z ruchem zawodowym

Ruch zawodowy w Polsce przybiera na sile. Udział w nim winni wziąć również stale urzędujący przewodniczący wszystkich rad narodowych, a to przez należenie do Związku Zawodowego Pracowników Samorządu Terytorialnego i Instytucji Użyteczności Publicznej.

Związek ten, jak wiadomo, obejmuje wszystkich pracowników powiatowych, miejskich i gminnych związków samorządowych oraz zakłady użyteczności publicznej jak: elektrownie, gazownie, wodociągi itd. (łącznie 36 grup zawodowych).

Poprzez organizację związkową może przewodniczący eddziaływać dodatkowo na sprawy swego terenu.

W województwie warszawskim przodujący przewodniczący P. R. N. są już od kilku miesięcy członkami ZZPST i UP. Podobnie wszyscy inspektorzy GRN.

Inspektorzy po dokonaniu inspekcji w gminnej radzie narodowej przeprowadzają z podstawowym ogniwem związkowym t. zn. z całym zespołem pracowniczym danej gminy narady po linii związkowej.

Zagadnienie nieobojętne, gdyż tych podstawowych ogniw związkowych mamy na terenie województwa warszawskiego — 340, rad zakładowych — 14, zarządów oddziałów — 23, członków ponad 8.500.

Zbyt krótki okres dzieli nas od początku tej akcji (zalecenie Prezydium W. Woj. R. N. regulujące to zagadnienie datuje się od Kongresu Zjednoczenia PZPR), by można było już sprecyzować, jakie konkretne korzyści odnosi teren województwa dzięki powiązaniu przewodniczącego PRN z ruchem związkowym, ale mamy fakty, które świadczą, że oddziaływanie na samorząd terytorialny poprzez narady związkowe w urzędzie gmin-

nym pod kierunkiem insp. GRN wydatnie podnosi sprawność organów wykonawczych gminy.

Gminne rady narodowe w pow. węgrowskim należały w roku ubiegłym do tych, którym najtrudniej szło z przygotowaniem przez referentów gminnych sprawozdań z działalności rady i komisji. W roku bieżącym GRN pow. węgrowskiego zaliczają się do przodujących pod względem terminowej sprawozdawczości. Nie jest to oczywiście dziełem przypadku: jest to rezultat konferencji związkowych, przeprowadzanych systematycznie po każdej inspekcji Rady przez tamt. inspektora GRN, aktywistę-związkowca ob. Gmitera.

Jak donoszą nam z terenu nasi inspektorzy GRN, konferencje związkowe z aparatem wykonawczym zmieniły zasadniczo stosunek pracownika gminnego do gminnej rady narodowej i wybitnie podniosły poziom społeczny urzędników gminnych.

W pow. sierpeckim, płońskim i węgrowskim wszystkie podstawowe ognia związkowe w zarządach gminnych postanowiły poświęcić 2 południa ostatnich sobót maja na czynny udział w szarwarkach gminnych, w pomocy przy budowie szkół, dróg i urządzeń melioracyjnych — na cześć II Kongresu Związków Zawodowych.

Radni z gminnych rad narodowych z terenu województwa donoszą nam o wybitnej zmianie w odnoszeniu się referentów gminnych do radnych gminnych. To już bardzo wiele.

Niewątpliwie i na nas pierwsze pomyślne rezultaty inicjatywy Partii i Prezydium W. Woj. R. N. nakładają obowiązek dalszego pogłębiania i nadania lepszych, konkretnych form tej pracy.

Z życia rad narodowych

POMOC SĄSIEDZKA MIĘDZY GMINAMI

Gminna Rada Narodowa w Miedznej (pow. Pszczyzna) postanowiła w ramach święta ludowego przyjść z pomocą sąsiedzką gminie Bojszowy, przy budowie mostu żelbetonowego na rzece Korzyniec w gromadzie Wola. Ludność gminy Miedzna zasadniczo nie korzysta z tego mostu, ale miejscowa ludność nie byłaby w stanie dowieźć materiałów na budowę nowego mostu drogą szarżarkową. Toteż GRN w Miedznej uchwaliła dostarczenie 110 ton materiału budowlanego z odległości 20 km, dowożąc materiał końmi.

Ten piękny przykład pomocy sąsiedzkiej dla pobliskiej gminy doszedł do skutku dzięki reorganizacji składu klasowego GRN. Wezwane do naśladowania tej akcji inne gminy powiatu pszczyńskiego podjęły ten apel z zadowoleniem.

PRN BYSTRZYCY KŁODZKIEJ OBRADUJE W TERENIE

PRN w Bystrzycy Kłodzkiej odbyła swoje ostatnie plenarne posiedzenie nie w mieście powiatowym, ale w terenie, w gminie Łądek.

Zmiana miejsca obrad została dokonana dla nawiązania ściślejszego kontaktu z ludnością wiejską. Na posiedzeniu obecni byli wszyscy przewodniczący GRN, wójtowie, przewodniczący komisji GRN, sekretarze zarządów gminnych. Obradom przysłuchiwali się licznie przybyli chłopi z całego powiatu i zaproszona młodzież gimnazjalna.

Tematem obrad były sprawozdania przewodniczącego PRN i przewodniczącego Wydziału Powiatowego za I-szy kwartał 1949 r. W dyskusji zabralo głos 13 mówców, którzy wskazali na konieczność szkolenia radnych, planowania pracy w samorządzie, udziału kobiet i bezpartyjnych w pracach rady. Podano również projekt odbywania posiedzeń plenarnych GRN w gromadach z udziałem miejscowej ludności.

Ponieważ ten sposób odbywania posiedzeń usprawnia działalność samorządu — prezydium PRN postanowiło odbywać je częściej w terenie.

GRN W BRZESKU UCHWAŁA CZYN LIPCOWY

W związku z 5-tą rocznicą PKWN Gminna Rada Narodowa w Brzesku (pow. Pyrzyce, woj. szczecińskie) jako czyn dla uczczenia tego święta postanowiła:

1) w gromadzie Brzesko i Obromino zbudować boiska sportowe i oddać je do dyspozycji związkowi młodzieżowemu,

2) w gromadach: Mechowo i Jesionowo gruntownie odremontować budynek przeznaczony na Ośrodek Maszynowy,

3) w gromadzie Letnin wykonać wewnętrzne urządzenie świetlicy ZMP,

4) zaprenumerować we wszystkich (13) gromadach po 100 egzemplarzy czasopisma „Gromada”.

GRN dołoży wszelkich starań, aby powyższe uchwały zostały wykonane do dnia 15 lipca 1949 roku.

WOJ. R. N. W SZCZECINIE KIERUJE AKCJĄ KULTURALNĄ

Wojewódzka Rada Narodowa w Szczecinie przystąpiła do skoordynowania wysiłków w zakresie akcji kulturalnej przez utworzenie przy istniejącej już Komisji Oświatowej — Podkomisji Kultury i Sztuki. Zadaaniem jej będzie powiązanie działalności społeczno-kulturalnej, stworzenie jednolitego kierownictwa w zakresie kultury, upowszechnienie sztuki teatralnej i muzycznej. Podkomisja będzie się dzieliła na cztery sekcje: teatralną, muzyczną, literacko-dziennikarską i świetlicową, do których weszli przedstawiciele poszczególnych dziedzin życia kulturalnego. W przygotowaniu jest jeszcze zorganizowanie sekcji radiowej oraz kinowej. W dyskusji nad przyszłą działalnością tej podkomisji poruszono sprawę założenia Domu Kultury w Zamku Piastowskim, sprawy orkiestry symfonicznej, gmachów dla teatru, stworzenie kadry dla wykonania planu kulturalnego i konieczność traktowania imprez kulturalnych w imię potrzeb człowieka pracy.

GROMADA JAMKI PRACUJE

Gromada Jamki w pow. częstochowskim — to jedna z najuboższych gromad w powiecie. Liczy ona ok. 700 mieszkańców, przeważnie małorolnych i bezrolnych, zatrudnionych w pobliskich kopalniach. Mimo, że praca na roli i w kopalni zajmuje im sporo czasu, nie zapominają o potrzebach kulturalnych. Zorganizowali w ub. roku kurs dla analfabetów — w tym roku zwalczą go na terenie swej gromady zupełnie. Ludność Jamek starała się od dwóch lat o zelektryfikowanie gromady; dopomagała im w tym przedsięwzięciu ekipa pracowników elektrowni częstochowskiej, traktując swą pracę jako czyn kongresowy.

Przekazanie sieci elektrycznej odbyło się uroczystie na początku czerwca w obecności przewodniczącego PRN. Błędem jednak było pominięcie w planie robót elektryfikacyjnych szkoły, jakkolwiek światło jest dla niej szczególnie potrzebne. Błąd ten zostanie w ciągu najbliższych dni naprawiony, potrzebną sumę złożą władze gminne i powiatowe. Jest to dowód braku aktywności i zainteresowania sprawami gromady ze strony przewodniczącego gminnej rady narodowej, na którego uskarżają się prawie wszyscy mieszkańcy Jamek.

UWAGI NAD DZIAŁALNOŚCIĄ RAD NARODOWYCH WOJ. POZNAŃSKIEGO.

Źle jest, iż Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Kościanie i Miejskiej Rady Narodowej w Lesznie, w okresie od 1.X.1948 r. do 31.III.1949 r. w ogóle nie złożyły sprawozdań.

Źle jest także, iż w Powiatowej Radzie Narodowej w Mogilnie na 58 radnych 36 nie należy do żadnej z 10 komisji, gdy równocześnie Przewodniczący Rady ob. Grzelak jest członkiem 7 komisji.

Być może, iż dzieje się tak m. in. dlatego, iż w Wojewódzkiej Radzie Narodowej w Poznaniu na 110 radnych udział w komisjach bierze tylko 51 radnych.

Przykład idzie z góry, tym razem jednak niewłaściwy.

Z E S T A W I E N I E
prac nadesłanych na konkurs „Rady Narodowej“

L. p.	Województwo	Ilość pow. miejsk. i gmin rad narodowych	O gospodarce drogowej	O kontroli społecznej	O skrzynce zażaleń i wniosków	Razem nadesłanych prac
1	Warszawskie	33	18	21	5	44
2	Łódzkie	25	14	13	—	27
3	Kieleckie	2	1	1	—	2
4	Lubelskie	15	9	12	3	24
5	Białostockie	7	5	5	3	13
6	Olsztyńskie	3	1	2	—	3
7	Gdańskie	2	1	1	—	2
8	Pomorskie	2	1	1	—	2
9	Szczecińskie	1	1	1	1	3
10	Poznańskie	13	10	8	8	26
11	Wrocławskie	—	—	—	—	—
12	Śląskie	3	2	2	1	5
13	Krakowskie	7	3	3	—	6
14	Rzeszowskie	—	—	—	—	—
	Razem	113	66	70	21	157

Porady prawne pod red. dr Jerzego Storościaka

Prezydium M. R. N. w Sandomierzu zapytuje, czy można połączyć stanowisko sekretarza zarządu miejskiego ze stanowiskiem wiceburmistrza.

Odpowiedź:

Stanowisk tych nie można łączyć. Wyjaśnienie na to znajduje się w art. 5 pkt. 2 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego. (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294) wg. którego funkcjonariusz związku samorządowego, wybrany na członka organu zarządzającego tego związku, musi zrzec się swej posady, jeżeli przyjmie wybór.

Przez użyte określenie „członek organu zarządzającego“ należy rozumieć w miastach: burmistrzów, wiceburmistrzów, prezydentów miast i wiceprezydentów oraz ławników.

T. Hattowski

Zarząd gminy Brudno zapytuje, czy sprzęt szkolny należy umieścić w księdze inwentarzowej gminy łącznie z ruchomościami zarządu gminnego, czy też tylko do ksiąg inwentarzowych prowadzonych przez szkoły.

Odpowiedź:

Sprzęt szkolny zapisuje się do księgi inwentarzowej szkolnej; niezależnie od tego musi być on wpisany do głównej księgi inwentarza gminy (§ 31 i § 42 Rozporządzenia Min. Spr. Wewn. o kasowości i rachunkowości związków komunalnych z 6.XII.1932 r. Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 72 z 1933 r.).

T. Hattowski

Zarząd Miejski m. Wschowy zapytuje, czy gminy które posiadają własne publiczne średnie szkoły zawodowe, a z których młodzież uczęszcza do publicznej szkoły zawodowej w m. Wschowie, przy której są uruchomione warsztaty rzemieślnicze przez Państwową Centralę Wyszkożenia Zawodowego, są obowiązane do pokrywania części wydatków na utrzymanie szkoły.

Odpowiedź:

Jeśliby warsztaty rzemieślnicze były uruchomione przez Państwową Centralę Wyszkożenia Zawodowego to jako placówki państwowe nie obciążałyby ani gminy m. Wschowy, ani innych gmin.

Wobec wyjaśnienia z Ministerstwa Oświaty, że w Poznaniu nie ma jeszcze Państwowej Centrali Wyszkożenia Zawodowego — warsztaty rzemieślnicze powstałe przy publicznej szkole zawodowej m. Wschowy należą do kategorii tych warsztatów, które zostały na zalecenie Ministra Oświaty utworzone, dla uzupełnienia praktyki młodocianych.

Sprawa warsztatów rzemieślniczych nie jest dotychczas uregulowana przepisami prawnymi.

Wyjaśnienie tej kwestii przez interpretowanie dowolne art. 3 p. 2 dekretu z dn. 3.II. 47 (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 52) nie ma podstaw prawnych.

Pozostaje jako jedyne rozwiązanie wstrzymanie się z rozstrzygnięciem powyższej sprawy do ukazania się wiążących przepisów prawnych.

J. Kraczkiewicz

Zarząd Gminy Nowa Wieś Królewska, pow. opolski podaje: Oddział drogowy P. K. P. w Opolu zwrócił się do tutejszego Zarządu Gminy o poprawienie wiaduktu nad torami kolejowymi. Czy wobec tego Zarząd Gminny ma obowiązek naprawy i utrzymania wiaduktu nad torami kolejowymi?

Odpowiedź:

Jeżeli droga prowadząca do wiaduktu nad torami kolejowymi jest drogą gminną, to utrzymanie takiego wiaduktu należy do obowiązków gminy.

Uzasadnienie:

Ustawa z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity w Dz. U. R. P. Nr 54/48, poz. 433) dzieli drogi publiczne na trzy kategorie tj. państwowe, powiatowe i gminne. Art. 21 ust. 3 wyżej wspomnianej ustawy głosi, że: „Budowę i utrzymanie dróg gminnych dokonywa się na koszt gminy na podstawie uchwały gminnej lub miejskiej rady narodowej.“

Natomiast art. 23 tejże ustawy w punkcie 5 mówi, że: „utrzymanie wiaduktów drogowych nad koleją wraz z dojazdami do nich — ponosi zarząd drogi“.

J. Służewski

Zarząd Miejski w Ślesinie zapytuje, czy może w przyznanych w dziale XI kredytów na stypendia dla uczącej się młodzieży w szkołach zawodowych przyznać bezpośrednio stypendia kandydatom, czy za pośrednictwem Towarzystwa Burs i Stypendiów?

Odpowiedź:

Tryb przyjmowania podań, przyznawanie i wypłacanie stypendiów w zakresie akcji stypendialnej prowadzonej przez samorząd, nie jest unormowany przepisami prawnymi. O ile przez poszczególne rady narodowe nie zostały uchwalone statuty, czy regulaminy dotyczące akcji stypendialnej, sposób dokonywania wypłat stypendiów samorządowych reguluje uchwała rady narodowej.

J. Kraczkiewicz

Zarząd Gminy w Kościelcu zapytuje: czy protokoły z posiedzeń i sprawozdania gminnej rady narodowej powinny podpisywać wójt czy przewodniczący tejże rady.

Odpowiedź:

Wszystkie podane wyżej pisma może podpisywać jedynie przewodniczący lub zastępca przewodniczącego gminnej rady narodowej.

St. Karpiński

Gmina Miejska Górka zapytuje: czy gmina wiejska jest uprawniona do pobierania podatku od prawa polowania.

Odpowiedź:

Gminy wiejskie nie są uprawnione do pobierania podatku od prawa polowania, nawet wtedy gdy podatek tego nie pobiera właściwy powiatowy związek samorządowy. Przepis art. 35 dekretu o podatkach komunalnych (Dz. U. 1947, poz. 198) uprawnia do wprowadzenia innych podatków poza wymienionymi w tymże dekrety. Powiatowy związek samorządowy i gminy miejskie, powiatowy związek samorządowy nie pobierając tego podatku naraża się na zarzut niepełnego wykorzystania własnych źródeł dochodu z wszystkimi tego konsekwencjami.

H. Bogatkowski

Zarząd gminy Łobzenica prosi o wyjaśnienie, czy podlega zwolnieniu od podatku gruntowego działka ziemi parafialnej, z której czynsz dzierżawny jest przeznaczony na cele kultu religijnego.

Odpowiedź:

O ile grunt jest wydzierżawiony osobie obcej na podstawie umowy dzierżawnej i czynsz dzierżawny jest zużywany na cele kultu, grunt podlega zwolnieniu od podatku. Według p. 3 art. 9 dekretu o podatkach komunalnych (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 198) zwolnione są od opodatkowania grunty należące do prawnie uznanych wyznań religijnych, jeżeli cały dochód z gruntu jest wyłącznie przeznaczony na cele kultu religijnego.

Ogłoszona ostatnio ustawa z 1. III. 1949 r. o zmianie dekretu o podatkach komunalnych w p. 3. art. 1 (Dz. U. 1949 poz. 100, Nr 16) zapowiada wydanie szczegółowych przepisów w tej sprawie.

H. Bogatkowski

Zarząd Miejski w Brzegu zapytuje, czy pracownicy zatrudnieni w przedsiębiorstwach samorządowych rozliczających się centralnie, którym przydzielono mieszkania służbowe przez te przedsiębiorstwa bezpłatnie w budynkach tych przedsiębiorstw, obowiązani są płacić podatek od lokali?

Odpowiedź:

Pracownicy przedsiębiorstw samorządowych rozliczających się centralnie obowiązani są płacić podatek od lokali znajdujących się w budynkach tych przedsiębiorstw.

Uzasadnienie:

Według § 70 rozp. Min. Adm. Publ. i Ziem Odzyskanych z dnia 20 czerwca 1947 r. w sprawie wykonania dekretu z dnia 20 marca 1946 r. o podatkach komunalnych, lokale mieszkalne, zajmowane przez pracowników urzędów i przedsiębiorstw, wymienionych w art. 25 pkt 1 i 2 dekretu o podatkach komunalnych, a znajdujące się w lokalach tych urzędów lub przedsiębiorstw, podlegają podatkowi bez względu na to, czy odnajmowane są tym pracownikom za czynszem, czy też są oddane bezpłatnie lub przydzielone jako mieszkania służbowe.

M. Nowakowski

Zarząd gm. Żabikowo zapytuje: czy lokale w budynkach fabrycznych, wzniesionych przed 22.VII.44, znajdujących się pod zarządem państwowym, podlegają nowym stawkom czynszowym.

Odpowiedź:

Lokale w budynkach wzniesionych przed 22.VII.44, znajdujących się pod zarządem państwowym, podlegają przepisom dekretu o najmie lokali (Dz. U. 1948, poz. 259). Jednakże czynsz komorniany według przepisów art. 2 dekretu (podwyższony, obliczony według powierzchni użytkowej lokali) nie ma zastosowania do lokatorów wymienionych w art. 3 dekretu, tj. osób utrzymujących się z pracy najemnej, pracujących naukowo, pobierających zaopatrzenie z funduszy publicznych itp. Lokatorzy kategorii wymienionych w art. 4 opłacają komorne według stawek niżkowych.

H. Bogatkowski

Zarząd gminny w Krasnosielcu zapytuje:

1) czy grunty prywatne, zalesione przed 15 laty, podlegają podatkowi gruntowemu,

2) czy nieruchomości opuszczone — podlegają podatkowi nieruchomości i kto obowiązany jest do uiszczenia tego podatku.

Odpowiedź:

ad 1) Stosownie do postanowień art. 9, ust. 8 i 9 dekretu o podatkach komunalnych z dnia 20 marca 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 198 z 1947 r.) grunty nie będące poprzednio gruntami leśnymi, zalesione na podstawie pisemnego zezwolenia właściwej władzy — są od podatku gruntowego zwolnione na okres 30 lat, licząc od roku następnego po dokonaniu zalesienia, natomiast nieużytki zalesione na podstawie ustawy o zalesieniu niektórych nieużytków też zalesione dobrowolnie w sposób sztuczny — zwolnione są od podatku gruntowego na 50 lat, licząc od roku następnego po dokonaniu zalesienia; ponadto zwolnione są o d podatku gruntowego całkowicie lub częściowo grunty pod lasami uznanymi za ochronne w rozumieniu art. 9 ust. 10 cytowanego dekretu.

W innych za tym przypadkach grunty zalesione podlegają podatkowi gruntowemu.

ad 2) Podatek od nieruchomości jest podatkiem rzeczowym ciężącym na majątku lub jego przychodach i przypada od nieruchomości wymienionych w art. 15 dekretu o podatkach komunalnych. Obowiązek zaś wykonywania zobowiązania podatkowego spoczywa na właścicielach, nabywcach, spadkobiercach, użytkownikach i dzierżawcach zarządzających majątkami osobiście lub na podstawie pełnomocnictwa, na zasadach określonych w dekrecie z dnia 16 maja 1946 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 173).

Jeśli chodzi o majątki opuszczone, dopóki nabywca majątku opuszczonego lub pełnomocnik osoby przebywającej za granicą nie przejął majątku od Urzędu Likwidacyjnego, podatek od nieruchomości uiszcza Urząd Likwidacyjny, względnie instucja, której majątek opuszczony został oddany w zarząd, z wpływów osiągniętych z zarządzanego majątku.

Z chwilą przejścia majątku od Urzędu Likwidacyjnego wzgl. instytucji majątkiem tym zarządzającej, majątek ten przestaje być majątkiem opuszczonym i w związku z tym dłużnikiem podatkowym staje się kupujący, spadkobierca działający osobiście lub przez ustanowionego pełnomocnika na zasadach przewidzianych w dekrecie o zobowiązaniach podatkowych.

M. Nowakowski

Inspektor prezydium powiatowej rady narodowej w Łańcucie (woj. rzeszowskie) zapytuje czy w wypadku poniesienia kosztów związanych z przewiezieniem bagażu z dworca i na dworzec, przy delegacji trwającej dłużej niż 30 dni, konieczne jest przedłożenie dowodów poniesionych wydatków.

Odpowiedź:

W myśl przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z 24 lipca 1948 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 279), wypłata należności z tytułu podróży służbowych, delegacji i przeniesienia następuje

na podstawie rachunku. W rachunku należy określić dokładnie żądane należności i uzasadnić każdą jego pozycję przez szczegółowe przytoczenie okoliczności usprawiedliwiających wydatek oraz dołączyć wszelkie dokumenty dotyczące wydatkowanych sum (art. 42 pkt. 1). Jedynie w wyjątkowych wypadkach, jeżeli uzyskanie dokumentu, dotyczącego wydatku na kwotę nie przekraczającą 100 zł natrafia na znaczne trudności, wydatek ten można uznać i bez dołączenia dokumentu usprawiedliwiającego wydatek. W tym przypadku funkcjonariusz dołącza do rachunku własnoręczne oświadczenie o dokonany wydatku i o powodach uzasadniających trudność uzyskania rachunku (art. 42 pkt 3...)

W konkretnym wypadku o ile przewóz bagażu kosztował poniżej 100 zł — władza dokonująca wypłat może zrezygnować z przedstawienia rachunku i oprzeć się na pisemnym oświadczeniu pracownika.

St. Ślubowski

Wydział Powiatowy w Gostyniu zapytuje, czy rolnicy, którzy ukończyli 65 lat życia są wolni od obowiązku wniesienia wkładu oszczędnościowego na F. O. S. Fundusz „B“.

Odpowiedź:

Rolnicy, którzy ukończyli 65 lat życia mogą być zwolnieni od obowiązku dalszego oszczędzania pod warunkiem określonym w art. 22 ustawy z dn. 30 stycznia 1948 r. o obowiązkach Społecznego Oszczędzania (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 74).

Uzasadnienie:

Art. 22 powołanej ustawy stanowi, że uczestnikom, którzy ukończyli 65 lat lub stracili zdolność do pracy, przysługuje prawo kupna renty dożywotniej za sumę złożoną w książeczce oszczędnościowo-inwestycyjnej, bądź jednorazowo zwrot oszczędności, jak również zwolnienie od obowiązku dalszego oszczędzania, jeżeli nie posiadają dostatecznych środków utrzymania. Zwolnienie zatem od obowiązku dalszego oszczędzania rolnika liczącego ponad 65 lat może nastąpić dopiero na wniosek zainteresowanego po udowodnieniu, że nie posiada dostatecznych środków utrzymania przez przedstawienie odpowiedniego zaświadczenia właściwej gminy (§ 33 Rozporządzenia Ministra Skarbu — Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 106 — 1949 r.)

M. Nowakowski

Zarząd Miejski w Żyrardowie zapytuje, czy może pobierać zryczałtowane świadczenia od lokatorów — na wywóz śmieci, czyszczenie kominów, utrzymanie dozorcę domowego (w wysokości np. 100 — 200 zł. z 1 izby), — zamieszkałych w domach, będących w administracji miejskiej i czy ewent. nadwyżkę z tych świadczeń można użyć na drobne naprawy w danym domu.

Odpowiedź:

Jeżeli za lokale wynajmowane przez Zarząd Miejski pobierany jest czynsz wg norm ustalonych dekretem z dnia 24 lipca 1948 r. o najmie lokali, to stosownie do art. 10 ust. 1 tego dekretu, koszt eksploatacji nieruchomości t. j. wydatki na utrzymanie dozorcę, czyszczenie kominów, wywóz śmieci i t. p. mieszczą się już w samym czynszu.

Odnosnie lokali nie podpadających pod postanowienia powołanego dekretu w zasadzie mają zastosowanie postanowienia art. 373 ust. 2 kodeksu zobowiązań, o ile strony nie umówiły się inaczej co do pokrywania przedmiotowych kosztów.

Niemniej w tych wszystkich przypadkach, w których koszty eksploatacji nieruchomości (w rozumieniu § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministrów Administracji Publicznej i Odbudowy z dnia 23 marca 1949 r. w sprawie właściwości władz i sposobu wykonywania przez nie nadzoru nad zużyciem sum przeznaczonych na eksploatację i bieżący remont nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 204) przewyższają wysokość czynszu albo sprowadzają dochody wynajmującego poniżej minimum, to w tym przypadku stosownie do postanowień § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 375) koszty eksploatacji nieruchomości mogą być dodatkowo poza czynszem pobierane od najemcy, ale tylko za jego zgodą.

Zgoda ta może być wyrażona przez każdego lokatora z osobna wobec wynajmującego, albo też na zwołanym przez komitet blokowy lub domowy zebraniu lokatorów. W uchwale podjętej na tym zebraniu lokatorzy ustala wysokość dodatkowych świadczeń jak również decydują o przeznaczeniu nadwyżek z zebranych kwot.

Jeśli natomiast chodzi o należności dodatkowe w nieruchomościach państwowych i przez Państwo administrowanych, to sprawa ta została uregulowana przez Ministerstwo Odbudowy okólnikiem Nr. 11 z dnia 31 marca 1948 r. (Dz. Urz. Min. Odbudowy Nr. 4, poz. 31).

M. Nowakowski

Zarząd Gminy w Pocznie, pow. częstochowskiego zapytuje:

Czy podział podatku od kopalń pomiędzy gminę i Wydział Powiatowy w równych częściach jest słuszny.

Odpowiedź: Rozstrzygnięcie powyższego pytania nie leży w zasięgu interpretacji postanowień dekretu z dnia 20.III.1946 r. o podatkach komunalnych, które nie zawierają sprecyzowanego określenia zasad uczestniczenia zainteresowanych związków samorządowych w ogólnych wpływach z podatku od kopalń. W myśl obowiązujących przepisów podział wpływów podatkowych winien nastąpić na podstawie porozumienia między gminą a powiatowym związkiem samorządowym. W wypadku sporu co do słuszności podziału należy zwrócić się do prezydium wojewódzkiej rady narodowej, która uprawniona jest do rozstrzygnięcia sprawy.

E. Jaroń

Miejska Rada Narodowa w Kańczudze zapytuje:

1. czy gospodarz, który zajmuje się tylko gospodarstwem rolnym i innego zajęcia nie posiada opłaca podatek od nieruchomości i lokali od domu i zabudowań położonych w mieście,

2. czy temuż rolnikowi przysługuje prawo do zniżki opłat w szpitalu.

Odpowiedź:

Mieszkający w mieście rolnik opłaca (w zależności od wielkości położonego w obrębie miasta gospodarstwa) podatek gruntowy lub od nieruchomości. Niezależnie

od tych podatków jest on obowiązany do opłacania podatku od lokali od zajmowanego przez siebie mieszkania.

Uzasadnienie:

ad 1) Stosownie do postanowień art. 15 ust. 1 dekretu z dnia 20 marca 1946 r. o podatkach komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 128) wszelkiego rodzaju nieruchomości położone w mieście bez względu na to, czy są związane z gospodarstwem rolnym czy nie, — (za wyjątkiem gruntów niezabudowanych o obszarze ponad 5000 m² = 1/2 ha znajdujących się w stałej uprawie jako pola zbożowe i ogrodnicze, łąki i pastwiska, sady i ogrody albo też przeznaczone dla rybołówstwa), podlegają podatkowi od nieruchomości. Niezależnie od obowiązku uiszczania podatku od nieruchomości, właściciele budynków zawierających lokale mieszkalne i użytkowe, obowiązani są uiszczać podatek od lokali przez siebie zajmowanych. W myśl bowiem art. 24 cytowanego dekretu podatkowi od lokali podlegają wszelkiego rodzaju lokale (pomieszczenia) w nieruchomościach (budynkach) określonych w myśl art. 15, zajęte na cele mieszkalne jak i na inne cele użytkowe. Zatem obowiązek uiszczania podatku od lokali spoczywa na osobach mieszkających, na wykonywujących w lokalu swój zawód, czy to na najmobierycy, czy to na właścicielu odnośnej nieruchomości korzystających w całości lub części ułamkowej lokalu.

ad 2) Osoby prowadzące gospodarstwa rolne, a nie posiadające innego majątku podlegającego podatkowi od nieruchomości, ani dochodów lub dodatkowych zajęć podlegających podatkowi obrotowemu lub dochodowemu, jeżeli przychód szacunkowy z ich gospodarstwa nie przekracza 10 q rocznie — są zwolnione od opłat za leczenie we wszystkich szpitalach.

Osoby określone w poprzednim ustępie, które osiągają ze swych gospodarstw szacunkowy przychód roczny ponad 10 q, nie przekraczający 100 q ponoszą opłaty ulgowe w zależności od szacunkowego przychodu rocznego z ich gospodarstw w/g norm podanych w art. 6 ust. 2 z dnia 7 kwietnia 1949 r. o pokrywaniu opłat w szpitalach będących zakładami społecznymi służby zdrowia (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 174).

M. Nowakowski

Zarząd gminny w Pocznie, pow. częstochowskiego, zapytuje: Czy obszar 1 ha gruntu z budynkami podlega podatkowi od nieruchomości, czy też podatkowi gruntowemu, jeżeli obiekt ten znajduje się w posiadaniu osoby utrzymującej się z pracy zarobkowej, dla której dochód z ziemi stanowi jedynie dodatkowe, nieznaczne źródło zarobkowania.

Odpowiedź:

Charakter użytkowania nieruchomości decyduje o obciążeniu podatkiem gruntowym lub podatkiem od nieruchomości. Zgodnie bowiem z postanowieniami § 55 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej

i Ziem Odzyskanych z dnia 20 czerwca 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 5 poz. 258) **nie podlegają podatkowi od nieruchomości** budynki zamieszkałe przez właścicieli (dzierżawców) gospodarstw rolnych, posiadających nawet mały obszar gruntów użytkowanych rolniczo (gospodarstwo zaopatrzone jest w inwentarz żywy, zabudowania gospodarskie itp.), chociażby dochód właścicieli (dzierżawców) tych gospodarstw płynął głównie z innych źródeł, jak np. ze stosunków pracy, szewstwa, furmaństwa. W tych warunkach ani grunt, ani znajdujące się na nim budynki nie mogą być obciążone podatkiem od nieruchomości, lecz podatkiem gruntowym.

Natomiast podlegają podatkowi od nieruchomości budynki, zabudowania gospodarcze, podwórza i place, związane z gospodarstwem rolnym, o ile składają się z więcej niż 4 izb, **wynajmowanych w całości lub w części**. W tym ostatnim przypadku może być obciążona podatkiem wyłącznie część stale wynajmowana. Wyjątek stanowią budynki, związane z gospodarstwem rolnym, wynajmowane sezonowo, które nie podlegają opodatkowaniu, chociażby składały się z więcej niż 4 izb.

Nie mniej istotnym jest charakter zajęcia posiadacza nieruchomości, gdyż w myśl § 57 wspomnianego powyżej rozporządzenia wykonawczego, nieruchomość budynkowa traci cechy budynku związanego z gospodarstwem rolnym, jeżeli sam właściciel lub dzierżawca gospodarstwa rolnego prowadzi w niej zakład handlowy lub przemysłowy, jak np. sklepy, kuźnie.

Zarząd gminy w Bródnie pow. warszawski zapytuje, czy zarząd gminy może powierzyć podwójciemu czasowe prowadzenie rzeźni gminnej w charakterze kierownika, płacąc mu za każdy przepracowany dzień diety.

Odpowiedź:

Podwójci może jedynie w ramach podziału pracy pomiędzy członkami zarządu gminy sprawować ogólny nadzór nad rzeźnią gminy, jednak nie może być jej kierownikiem.

Uzasadnienie na to znajduje się w art. 5 pkt. 2 ustawy z 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr. 35 poz. 294) wg którego funkcjonariusz związku samorządowego lub jego zakładów i przedsiębiorstw, wybrany do organu stanowiącego lub na członka organu zarządzającego tego związku, musi zrzec się swej posady, o ile przyjmie wybór.

Wynika z tego, że nie można łączyć tych stanowisk, a w wypadku, gdy podwójci obejmie stanowisko kierownika rzeźni — winien on zrzec się mandatu.

T. Hattowski

Inspektor Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Łańcucie województwa rzeszowskiego zapytuje, czy można użyć pieczęci zarządu gminnego na akcie stanu cywilnego np. urodzenia, małżeństwa.

Odpowiedź:

Według przepisów § 11 Rozporządzenia Ministrów Administracji Publicznej i Sprawiedliwości z 24 listopada 1945 r. w sprawie wykonania prawa o aktach stanu cywilnego oraz przepisów wprowadzających to prawo (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 304), Urząd Stanu Cywilnego używa okrągłej pieczęci z napisem w otoku „Urząd Stanu Cywilnego w” i godłem Rzeczypospolitej, po środku.

Pieczęć tę umieszcza się przy poświadczaniu wydawanych przez urząd wyciągów i odpisów z oryginałami aktów, stanu cywilnego, przy zamykaniu ksiąg aktu stanu cywilnego i ksiąg wtóropisów oraz w innych wypadkach przewidzianych w cytowanym rozporządzeniu oraz w dekrecie — prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. R. P. Nr. 48 poz. 272 z 7.11.1945 r.).

Załączniki 1, 2 i 3 do cytowanego wyżej rozporządzenia nie przewidują umieszczania żadnych pieczęci na sporządzanych aktach urodzenia, małżeństwa i zejścia.

W tym stanie rzeczy posługiwanie się przez Urząd Stanu Cywilnego pieczęcią zarządu gminy uznać należy za niewłaściwe.

St. Ślubowski

Zarząd Miejski w Ostrzeszowie — zapytuje:

czy wpływy z zaliczek na podatek od nieruchomości pobierane zgodnie z okólnikiem Nr. 11 Ministerstwa Administracji Publicznej z dnia 26 stycznia 1949 r. (Dz. Urz. Min. A. P. Nr. 6, poz. 25) należy księgować na bieżący rok budżetowy, czy też jako sumy poza budżetowe na rok przyszły.

Odpowiedź:

Wpływy z zaliczek wpłaconych na zasadzie § 1 art. 1 rozp. Ministra Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych z dn. 24 września 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 336) na podatek od nieruchomości przypadający na następny rok budżetowy, nie powinny być księgowane na bieżący rok budżetowy, lecz jako sumy poza budżetowe na rok przyszły. (Patrz okólnik M. A. P. Nr. 92 z 1948 r.).

M. Nowakowski

Wydział Powiatowy w Kwidzynie zapytuje, czy urzędnicy stali prezydium powiatowej rady narodowej, kierownicy biur przydziałnych, inspektorzy i inni mogą być członkami powiatowej rady narodowej, członkami komisji finansowo - budżetowej, kontroli społecznej itp.

Odpowiedź:

Ustawa o radach narodowych nie stawia przeszkód by pracownicy zatrudnieni w biurach rad narodowych mogli być członkami danej rady — niemniej jednak, nie byłoby to pożądane. Inspektorowi powiatowej rady narodowej byłoby trudno rozgraniczyć ingerencję w działalność rad wykonywaną z jednej strony w charakterze inspektora, z drugiej jako członka rady. W wielu wypadkach od czynności urzędowej musiałby się on wyłączyć. Te same względy również powodują niecelowość powoływania pracowników biur do komisji. Szczególnie niewłaściwy będzie udział inspektora rad w kom. kontroli — bo on, wykonywując swą pracę zawodową, bezpośrednio już styka się z tymi zagadnieniami na płaszczyźnie nadzoru.

Należy jeszcze dodać, że element urzędniczy nie powinien w zbyt dużym procencie zasiadać w radzie narodowej. Powoduje to oderwanie się rady od terenu. Zamiast urzędników należałoby powołać do rady odpowiednich przedstawicieli chłopów małorolnych i średniorolnych oraz robotników.

T. Hattowski

Rada Państwa na posiedzeniu w dniu 7 czerwca br. rozpatrywała sprawozdanie o wynikach akcji polepszenia komunalnych warunków bytu klasy robotniczej z 2-miliardowego Funduszu. Przyjmując do wiadomości powyższe sprawozdanie, Rada Państwa z zadowoleniem stwierdziła fakt czynnego udziału klasy robotniczej w przeprowadzonej akcji.

Rada Państwa stwierdziła równocześnie, iż poprawa warunków bytu mas pracujących miast i wsi, winna być stałą troską rad narodowych, która winna znaleźć wyraz przede wszystkim w normalnych budżetach samorządowych.

Wiadomości urzędowe

OKÓLNIAK NR. 41

z dnia 30.V.1949 r.

w sprawie wypłacania i kontroli zużycia subwencji

W instrukcji budżetowej Kancelarii Rady Państwa z 7 czerwca 1948 r. Nr dz. IX. A. 367/48 zostały ustalone zasady, na jakich związki samorządowe mogą przewidywać w swoich budżetach subwencje dla organizacji i instytucji społecznych.

W związku z wykonaniem budżetów na rok 1949, Kancelaria Rady Państwa w porozumieniu z Ministerstwem Administracji Publicznej ustala następujące zasady wypłacania subwencji, przewidzianych w budżetach:

I. Wszelkie pozycje wydatków, zamieszczone w budżecie, mają charakter górnej granicy, do której organ wykonawczy jest upoważniony do wydatkowania, o ile jest to konieczne ze względu na osiągnięcie zakreślonych celów, w żadnym zaś razie nie oznacza bezwarunkowego obowiązku automatycznego wydania przewidzianych sum. Zasada powyższa, obowiązująca w całym budżecie, odnosi się tym bardziej do pozycji subwencyjnych, które z natury rzeczy noszą charakter przyrzeczenia warunkowego. Szczególnie warunkiem wstawienia do budżetu danej subwencji jest uzasadnienie jej potrzeby i celowości przez instytucję, ubiegającą się o subwencję. Uzasadnienie takie, które powinno być sprawdzone przez właściwe organa związku samorządowego, zawierać powinno konkretny plan działalności, na którą subwencja ma być przeznaczona. W konsekwencji warunkiem wypłacenia przewidzianej subwencji jest rzeczywiste i racjonalne wykonywanie zakreślonego planu działalności.

W związku z systemem oszczędzania w gospodarce narodowej, który w całej rozciągłości obowiązuje również organizacje i instytucje społeczne, warunkiem wypłacenia przewidzianej subwencji jest ponadto pełne wdrożenie w życie systemu oszczędzania przez instytucję subwencionowaną. Dotyczy to zarówno wszelkich kosztów administracyjnych, osobowych i rzeczowych, jak również i wydatków bezpośrednio celowych.

II. Instytucja, korzystająca z subwencji, poddaje się tym samym kontroli ze strony organów tego związku samorządowego, który subwencji udziela. Kontrola ta

winna być wykonywana jak najbardziej skrupulatnie i rygorystycznie. Nie wystarcza kontrola wstępna, przeprowadzona w celu sprawdzenia uzasadnienia podania o subwencję, ani też kontrola po zakończeniu roku budżetowego; kontrola winna być wykonywana ponadto w ciągu roku budżetowego i winna mieć na celu stwierdzenie, czy okoliczności, które uzasadniały wprowadzenie subwencji do budżetu są nadal aktualne t. zn. czy subwencja jest nadal konieczna racjonalnie i oszczędnie. Od wyników tej kontroli winno być uzależnione wypłacenie dalszych rat subwencji.

III. Terminy wypłat subwencji powinny zależeć przede wszystkim od sytuacji finansowej związku samorządowego, a w drugiej kolejności od sytuacji i potrzeb instytucji subwencionowanej. Nie można z tego czynić sztywnej reguły, bo w niektórych przypadkach mogłoby to udaremnić właściwy cel subwencji, jednak ilekroć jest to tylko możliwe, nie należy wypłacać subwencji z góry jednorazowo, lecz dzielić ją na raty, dostosowane do sezonowych możliwości związku samorządowego i stopniowej realizacji planu przez instytucję subwencionowaną. System ratałnych wypłat ułatwi i urealni kontrolę, gdyż od stwierdzenia racjonalności zużycia poprzedniej raty należy uzależnić wypłatę następnej.

IV. Jedną z naczelných zasad gospodarki budżetowej jest realizowanie strony wydatkowej budżetu w miarę wpływu dochodów. Konsekwencją tej zasady jest konieczność kurczenia przewidzianých wydatków, jeżeli w toku wykonywania budżetu zawiodą przewidziane dochody. W żadnym razie nie wolno czynić wydatków dlatego tylko, że są one przewidziane w budżecie, jeżeli pokrycie wydatków po stronie dochodowej okazuje się nierealne. Prowadziłoby to bowiem nieuchronnie do wykazywania deficytów po zamknięciu roku, co nadal tolerowane być nie może. Organa samorządu, postawione w sytuację konieczności redukcji wydatków w toku wykonywania budżetu, muszą z największą skrupulatnością ustalić właściwą hierarchię potrzeb i odpowiadających im wydatków i nie mogą kreślić lub ograniczać wydatków mechanicznie. W każdym razie w sytuacji takiej może zająć konieczność skrócenia lub ograniczenia subwencji. Czynić to jednak należy ostrożnie, mając na uwadze, że niedopisanie przewidzianej subwencji anarchizuje gospodarkę instytucji subwencionowanej.

V. Kontrola, jaką powinny przeprowadzać organa związków samorządowych w stosunku do instytucji subwencionowanych winna polegać nie tylko na przyjmowaniu papierowych sprawozdań, ale także na badaniu i sprawdzeniu faktów i okoliczności na miejscu. Kontrola taka winna mieć na celu nie tylko stwierdzenie formalnej prawidłowości gospodarki i rachunkowości, ale także — i to przede wszystkim — ocenę całej działalności instytucji subwencionowanej z punktu widzenia celowości społecznej.

Rola kontrolera przypada z natury rzeczy komisjom kontroli społecznej. Jednakże jest rzeczą ze wszechmiar wskazaną, ażeby do kontroli wciągnąć również rzeczowo właściwe komisje rad narodowych (oświatową, rolną, zdrowia, opieki społecznej).

Komunikując o powyższym, Kancelaria Rady Państwa podkreśla, że należyte ujęcie zagadnienia subwencionowania instytucji społecznych jest jednym z bardzo istotnych elementów systemu oszczędzania w gospodarce komunalnej i wzywa prezydium rad narodowych do ścisłego wprowadzenia w życie ustalonych zasad.

OKÓLNIK NR. 43

z dnia 8.VI.1949 r

w sprawie wprowadzenia systemu oszczędnościowego

System oszczędności w gospodarce narodowej jest czołowym założeniem naszej polityki państwowej. Dlatego rady narodowe, jako terenowe organa państwowej władzy ludowej, oparte w swej strukturze o aktywne, zorganizowane siły polityczne i społeczne danego terenu są z natury rzeczy powołane do czuwania nad tym, aby system oszczędzania był wprowadzony i konsekwentnie stosowany zarówno w podległej bezpośrednio radom narodowym gospodarce samorządowej, jako też w całej działalności i gospodarce publicznej i społecznej terenu, podlegającego danej radzie narodowej. Jednakże dotychczas udział rad narodowych w wprowadzaniu i realizacji systemu oszczędnościowego nie wszędzie jest dostatecznie aktywny i wydatny. Z uwagi na to Kancelaria Rady Państwa podaje poniższe wytyczne:

I. Te rady narodowe, które dotychczas tego nie uczyniły, winny bezzwłocznie postawić na porządku dziennym swego plenarnego posiedzenia całe zagadnienie systemu oszczędności w gospodarce narodowej, przedyktować je gruntownie i ustalić, w jaki sposób system ten winien być wprowadzony i realizowany na danym terenie. Materiału do dyskusji dostarczyła krajowa narada oszczędnościowa, artykuły w „Radzie Narodowej” i w innych pismach oraz instrukcje Kancelarii Rady Państwa i Ministerstwa Administracji Publicznej.

II. Rady narodowe wszystkich stopni, wykonując kontrolę społeczną, winny zwrócić szczególną uwagę na ustalenie konkretnego planu oszczędnościowego i systematyczne wykonywanie go w kontrolowanych instytucjach. Wyniki kontroli w sprawie oszczędności powinny być dyskutowane na plenarnych posiedzeniach rady. Stwierdzone niedostatki i inne niewłaściwości w zakre-

sie realizacji systemu oszczędzania w kontrolowanych instytucjach powinny być natychmiast komunikowane organom przełożonym tych instytucji.

III. Zgodnie z zarządzeniami Ministerstwa Administracji Publicznej, organa wykonawcze związków samorządowych dokonały już zestawienia preliminowanych oszczędności w budżetach administracyjnych tudzież w budżetach zakładów i przedsiębiorstw na rok 1949. Te plany oszczędnościowe dla poszczególnych związków samorządowych powinny być skrupulatnie skontrolowane przez rady narodowe, przyczym dążyć należy do maksymalnego rozszerzenia i pogłębienia oszczędności, a następnie uchwalone jako plany, obowiązujące dany związek samorządowy przy wykonywaniu budżetu. Szczegółowe wskazówki co do właściwych sposobów uzyskiwania oszczędności oraz co do sposobu zabezpieczenia zaoszczędzonych sum zawiera instrukcja Ministra Administracji Publicznej Nr. Insp. 12/6/49 z dn. 8.VI.49

Ustalona w planie oszczędnościowym suma oszczędności nie będzie ani potrącona z przewidzianych dla danego związku samorządowego dotacji, ani też w inny sposób wycofana od zużycia na potrzeby danego związku samorządowego. Uchwalone jednak w planie oszczędnościowym sumy nie mogą być chwilowo wydatkowane.

Przeznaczenie zaoszczędzonych sum, jak również sposób ich wydatkowania ustalone będą w najbliższym czasie uchwałą Rady Państwa.

Kontrolę wykonania realizacji systemu oszczędzania w gospodarce samorządowej sprawują prezydium wojewódzkich i powiatowych rad narodowych — każde prezydium w zakresie budżetów, które podlegają ich zatwierdzeniu.

OKÓLNIK NR. 44

z dnia 8.VI.1949 r.

w sprawie brzmienia nazw województw

Zdarzają się często wypadki, że ustalone ustawowo nazwy województw nie są przestrzegane w pismach i opracowaniach rad narodowych, a także nie jest przestrzegany jednolity sposób uszeregowania województw, co powoduje duże trudności przy opracowywaniu zestawień statystycznych.

Kancelaria Rady Państwa podaje poniżej właściwe brzmienie nazw województw oraz kolejność w jakiej powinny być one wymieniane w tabelach i zestawieniach, zgodnie z praktyką przyjętą od dawna przez Główny Urząd Statystyczny.

1. m. st. Warszawa	9. „ gdańskie
2. woj. warszawskie	10. „ pomorskie
3. m. Łódź	11. „ szczecińskie
4. woj. łódzkie	12. „ poznańskie
5. „ kieleckie	13. „ wrocławskie
6. „ lubelskie	14. „ śląskie
7. „ białostockie	15. „ krakowskie
8. „ olsztyńskie	16. „ rzeszowskie

Prasa o samorządzie

Prasa woj. gdańskiego — omawia szeroko przebieg plenum Woj. R. N. w którym wziął udział z ramienia Kancelarii Rady Państwa wicemin. Sznek. Ożywiona dyskusja rozwinęła się nad sprawozdaniem komisji kontroli społecznej. Omówiono działalność ośrodków maszynowych rozdzielających nawozów sztucznych, wyłoniono specjalną komisję do opracowania planu remontów mieszkań robotników rolnych oraz komisję dla zorganizowania szkolenia członków gminnych rad narodowych.

W dalszym ciągu posiedzenia wysłuchano sprawozdania z wykonania budżetu wojewódzkiego związku samorządowego za rok 1948 oraz sprawozdania komisarzy oszczędnościowego. Plan oszczędności w poszczególnych samorządach obejmuje sumę 318.636.000 zł. Na zakończenie zabrał głos wicemin. Sznek podkreślając rzeczowość krytyki, sprawne działanie Komisji Kontroli Społecznej, aktywność członków Rady w pracach Woj. R. N. Jako niedociągnięcie wysunął wicemin. Sznek zbyt słabe powiązanie mas robotniczych i chłopskich z pracami Woj. R. N. (*Dziennik Bałtycki nr 144 i 145*)

Wojewódzka Komisja Oświatowa poświęciła ostatnie swe zebranie sprawie bibliotekarstwa i czytelnictwa na terenie województwa. Zaapelowano do władz gminnych o zmianę stosunku do bibliotekarzy, który często jest obojętny, a nawet lekceważący. *Dziennik Bałtycki nr 150* przytacza liczne fakty na poparcie tego stanu rzeczy, podając również wiele cyfrowych danych dotyczących rozwoju i stanu bibliotek w województwie.

Dziennik Bałtycki nr 146 podkreśla dobrą inicjatywę MRN w Sopocie, która na swym ostatnim posiedzeniu postanowiła następnym plenum odbyć w zakładzie pracy — w Centrali Rybnej — celem większego związania mas robotniczych z pracami Rady Narodowej.

Prasa woj. łódzkiego — podkreśla godną naśladowania inicjatywę łódzkiej PRN, która swe plenarne posiedzenie odbyła w Puczniewie — najodleglejszej od Łodzi gminie powiatu łódzkiego. W reportażu z przebiegu tego zebrania przytoczono wypowiedzi radnych jak i okolicznej ludności, która w „wolnych wnioskach” wysunęła wiele bolączek, wymagających usunięcia. (*Dziennik Łódzki nr 146*) *Dziennik Łódzki nr 149* podaje przebieg plenarnego posiedzenia łódzkiej Woj. R. N. poświęconego sprawom rolnym (pomoc sąsiedzka, działalność ośrodków maszynowych) sprawie rozbudowy szpitalnictwa oraz zatwierdzeniu budżetu dodatkowego, w którym pozycja 4 mil. zł. dla Zduńskiej Woli na remonty domów dla robotników jest szczególnie wymowna. W tym samym numerze znajdujemy wiadomość o ważnej uchwale, jaka zapadła na ostatnim posiedzeniu MRN m. Łodzi: uchwalono statut dzielnicowych rad narodowych. Fakt ten jest wielką zdobyczą dla miasta, gdyż szereg zagadnień charakterystycznych dla poszczególnych dzielnic nie znajdował dotychczas dostatecznego wyrazu na zebraniach MRN. Na tymże posiedzeniu MRN wśród ogólnego aplauzu mianowano radną — Marię Mikołajczykową starostą północno-łódzką m. *Dziennik Łódzki nr 151* zamieszcza wywiad z nowym starostą, przeprowadzony w pierwszym dniu jej urzędowania. Plenum Miejskiej Rady Narodowej w Tomaszowie Mazowieckim postanowiło zaciągnąć pożyczkę w Polskim Banku Komunalnym na utworzenie Zakładu Oczyszczania Miasta. Poza tym wysłuchano sprawozdania z robót przeprowadzonych z kredytu 2 miliardowego. powołano komisję do walki z analfabetyzmem oraz przedyskutowano sposoby oszczędności w samorządzie. (*Dziennik Łódzki nr 158*).

Prasa woj. poznańskiego — obszernie omawia uchwały, które powzięto w czasie ostatnich obrad MRN w Poznaniu. Jedną z najważniejszych spraw, obok sprawozdania kwartalnego prezydenta miasta i referatu o rozbudowie Poznania, była kwestia zaciągnięcia kredytów inwestycyjnych na rozbudowę szeregu obiektów miejskich. Przewiduje się rozbudowę wschodniej części miasta, która przeznaczona jest na dz. elnicę mieszkaniową dla robotników — jak również na ośrodki przemysłowe. Projektuje się tu zgrubowanie wielkich hurtowni państwowych i spółdzielczych, magazynów itp., gdyż Poznań w przyszłości stanie się wielkim dystrybutorem nie tylko dla woj. poznańskiego lecz dla całej Polski zachodniej.

Prasa woj. śląskiego — zamieszcza obszerne sprawozdanie z obrad Wojewódzkiej Rady Narodowej

W pierwszym dniu obrad zostało wygłoszone sprawozdanie z działalności Komisji Kontroli Społecznej za I kwartał br. która w tym okresie przeprowadziła ok. 30 kontroli, wykrywając sporo niedociągnięć. W dalszym ciągu obrad wysłuchano sprawozdania z pracy Okręgowej Dyrekcji PKP w Katowicach. W dyskusji radni wysunęli pod adresem DOKP szereg postulatów, m. in. zaapelowano o przejęcie bufetów kolejowych przez spółdzielnię. W drugim dniu omówiono wyniki pracy Zakładu Osiedli Robotniczych, Okręgowej Dyrekcji Lasów Państwowych, sprawozdanie z akcji „H” oraz z akcji oszczędnościowej w samorządzie. Największe zainteresowanie wzbudziła akcja budownictwa mieszkań robotniczych, na którą w roku 1949 przeznaczono 8 miliardów zł. Przewidywana jest budowa ok. 8 tysięcy dalszych mieszkań z 25 tysiącami nowych izb. Charakterystyczną cechą tegorocznego budownictwa jest nastawienie go na kierunek społeczno-osiedlowy. Z budowanych już osiedli na ukończeniu jest budowa kilkunastu osiedli dla pracowników Przemysłu Węglowego o 1858 mieszkaniach oraz osiedla dla hutników w Chorzowie o 694 izbach. (*Dziennik Zachodni nr 143 i nr 144*). *Dziennik Zachodni nr 143* donosi o powierzeniu stanowiska II wiceprezydenta miasta ob. Lubandzie — znanej działaczce związkowej. Pierwszym podwojcem w Zagłębiu Dąbrowskim została wybrana ob. Józefa Trzemilińska, działaczka społeczna na terenie gminy Strzemieszyc. (*Dziennik Zachodni nr 158*). *Trybuna Robotnicza nr 142* opisuje rozwój i stan powiatowej biblioteki publicznej w Żarach, zaznaczając, iż rozwój swój biblioteka zawdzięcza przede wszystkim Powiatowej Radzie Narodowej Partii i Inspektoratowi Szkolnemu.

Prasa woj. warszawskiego — podaje główne tematy obrad Warszawskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej. Ciekawe wyniki dały działające z polecenia Prezydium Woj. R. N. gminne komisje kontroli społecznej, które nadesłały protokoły z 285 gm., jak również dobrą inicjatywą okazało się delegowanie członków Rady Wojewódzkiej do obsłużenia posiedzeń gminnych rad narodowych. Ze złożonego sprawozdania pełnomocnika do podatku gruntowego wynika, że w wywiązaniu się z należności płatniczych przodują gromady, w których sołtysi są biedakami lub średniakami wiejskimi, natomiast w gromadach, gdzie sołtysami są bogaci chłopcy, którzy sami nie płacą podatków, gromady również za legają w opłatach. Na zakończenie omówiono stan i potrzeby melioracji w województwie.

Prasa stołeczna — w artykułach, omawiających obrady ostatniego plenum Dzielnicowej Rady Praga-Północ podkreśla z uznaniem fakt udziału mieszkańców dzielnicy w obradach, a mianowicie obecność przedstawicieli poszczególnych komisariatów MO, którzy zabrali głos w dyskusji wnosząc wiele istotnych momentów w kwestii pozytywnego zaistnienia dotychczasowych bolączek dzielnicy, zwłaszcza w sprawach sanitarnych. Stan ten poprawią nowe prace melioracyjno-kanalizacyjne. Kosztem 300 mil. zł. zostanie wybudowany kolektor na Gołędzinowie, który zapoczątkuje ogólną kanalizację Bródna. Widomym znakiem dbałości miasta o Pragę jest przyznanie kredytów nadzwyczajnych na uporządkowanie ulic. Kontrola sklepów na Bródnie wykazała ich zadawalający stan sanitarny. Podkreślano również w dyskusji konieczność zaktywizowania Komitetów Blokowych które dotychczas nie wykazały się odpowiednią pracą (*Trybuna Ludu nr 159 i Rzeczypospolita nr 159*) Pod znakiem reorganizacji komitetów blokowych stały też obrady DRN Warszawa-Południe. Na temat wyciecznych pracy tych komitetów odbył się na plenum referat stanowiący zakończenie kursu szkoleniowego, który ukończyła większa część radnych. Wśród sprawozdań komisji wyróżniło się sprawozdanie Komisji Kontroli Społecznej z kontroli przeprowadzonej na terenie budowy kina „Wieczór” i na terenie sklepów spółdzielczych (*Rzeczypospolita nr 149*).

Trybuna Ludu nr 149 zapowiada nowe inwestycje w parkach miejskich, nad Wisłą, w Młocinach, Bielanych i Powisniu, które zostaną przeprowadzone z dodatkowych kredytów w wysokości 70 mil. zł. przyznanych na ten cel przez Radę Państwa. Podjęta niedawno akcja wczasów niedzielnych, wykazała bowiem, że parki, plaże itp. nie są zupełnie dostosowane do urządzania w nich imprez masowych. W ramach nowych inwestycji zostaną powiększone plaże, lepiej wyposażone ogródki jordanowskie, przewiduje się również radiofonizację terenów wycieczkowych.

Nowe wydawnictwa

NOWE KONSTYTUCJE PAŃSTW EUROPEJSKICH*)

Książka wydana pod redakcją dr Ludwika Gelberga zawiera teksty konstytucji powojennych, wydanych przez państwa europejskie. Teksty podane są wedle urzędowych źródeł każdego z tych państw w poprawnym tłumaczeniu polskim. Praca poprzedzona jest zwięzłym wprowadzeniem w zagadnienie powojennego konstytucjonalizmu państw europejskich. W pracy zostały pomieszczone powojenne konstytucje: Albanii, Bułgarii, Czechosłowacji, Francji, Jugosławii, Rumunii, Węgier i Włoch. Ponadto książka zaopatrzona została indeksem rzeczowym dla poszczególnych zagadnień poruszanych w konstytucjach.

*) Opracowanie dr Ludwika Gelberga — 1949 r. str. 278; Skład Główny: Państwowa Składnica Księgarska — Warszawa, Młodzieży Jugosłowiańskiej 17.

Przegląd ustawodawstwa

W okresie sprawozdawczym ukazały się Nr Nr 33—35 Dziennika Ustaw R.P.

Dziennik Ustaw Nr 33 zawiera obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości:

z dnia 18 maja 1949 r. — o ogłoszeniu jednolitego tekstu kodeksu postępowania karnego (poz. 243).

z dnia 18 maja 1949 r. — o ogłoszeniu jednolitego tekstu dekretu o postępowaniu doraźnym (poz. 244).

Dziennik Ustaw Nr 34 zawiera:

obwieszczenie Ministra Administracji Publicznej z dnia 10 maja 1949 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 14 lipca 1936 r. o paszportach (poz. 254).

rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 maja 1949 r. w sprawie koncesjonowania przedsiębiorstw przemysłu poligraficznego i drukarni (poz. 245).

rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 7 maja 1949 r. o obowiązku prowadzenia ksiąg szczególnego typu przez podatników, prowadzących przedsiębiorstwa cukiernicze i cukierniczo-kawiarniane (poz. 250).

rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 14 maja 1949 r. w sprawie organizacji urzędów zatrudnienia (poz. 251).

rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 17 maja 1949 r. w sprawie opłat, należnych od dłużników b. Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej. Wymienione należności zostają rozłożone na 5 równych rat rocznych, o ile nie przekraczają 10 kwintali żyta. Powyżej tej granicy należności zostają rozłożone na 10 rat (poz. 252).

rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 7 maja 1949 r.

rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 27 maja 1949 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 marca 1949 r. o obowiązku uzyskania zezwolenia, właściwości władz przemysłowych oraz o trybie i warunkach udzielania zezwoleń na prowadzenie przedsiębiorstw budowlanych (poz. 253).

Poza tym w omawianym numerze Dziennika Ustaw znajduje się kilka rozporządzeń właściwych ministrów o charakterze mniej ogólnym, dotyczących spraw: oświaty, handlu wewnętrznego i ochrony pracy.

Dziennik Ustaw Nr 35 zawiera oświadczenie rządowe z dnia 23 marca 1949 r. w sprawie zmian w konwencji międzynarodowej o przewozie towarów kolejami żelaznymi, oraz obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 maja 1949 r. o sprostowaniu błędów w niektórych aktach ustawodawczych.

W Monitorze Polskim ogłoszono ostatnio następujące uchwały, zarządzenia i okólniki o ogólniejszym charakterze:

zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 31 marca 1949 r. w sprawie zmiany zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 3 lipca 1947 r. w sprawie regulaminu komisji notowań (Nr A—22, poz. 353),

instrukcja Ministrów: Skarbu oraz Handlu Wewnętrznego z dnia 31-go marca 1949 r. w sprawie zawiadomienia władz przemysłowych o przypadkach skazania za umyślnie popełniony występki skarbowy (Nr A — 23 poz. 361),

zarządzenie Ministra Odbudowy z dnia 1 kwietnia 1949 r. o właściwości Ministra Odbudowy do zatwierdzania projektów większych budynków (Nr A—23, poz. 370),

zarządzenie Prezesa Centralnego Urzędu Planowania z dnia 14 kwietnia 1949 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie przeprowadzenia w 1949 r. spisu użytków rolnych, spisu zwierząt gospodarskich, oraz szacunku plonów (Nr A—25, poz. 404),

okólnik Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1949 r. o warunkach udzielania instytucjom społecznym funduszy ze Skarbu Państwa (Nr A — 26 poz. 410).

zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 kwietnia 1949 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Pracy i Opieki Społecznej, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie szacowania wartości pieniężnej świadczeń w naturze, ustalenie ryczałtów wartości pieniężnej niektórych świadczeń w naturze dla celów podatku od wynagrodzeń na rok kalendarzowy 1949 oraz zwolnienia niektórych świadczeń w naturze od podatku od wynagrodzeń (Nr A—26, poz. 412).

zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 kwietnia 1949 r. o upoważnieniu urzędów celnych do orzecznictwa w sprawach karnych skarbowych, oraz ustaleniu okręgów ich terytorialnej właściwości (Nr A—26, poz. 413).

okólnik Prezesa Rady Ministrów Nr 10 o utrzymaniu tabeli stanowiących w stanie aktualności (Nr A—27, poz. 424),

uchwała Rady Państwa z dnia 6 maja 1949 r. w sprawie zlecenia Najwyższej Izbie Kontroli stałego kontrolowania związków i instytucji, korzystających z pomocy Państwa albo wykonujących czynności zlecone w zakresie administracji publicznej i gospodarstwa narodowego (Nr A—28, poz. 432),

rozporządzenie Ministra Administracji z dnia 2 kwietnia 1949 r. o przywróceniu i ustaleniu nazw miejscowości (Nr A—29, poz. 445),

okólnik Nr 11 Prezesa Rady Ministrów w sprawie nazw województw (Nr A—31, poz. 453),

zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 4 maja 1949 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, w sprawie sposobu rozliczania się młynów z otrzymanego do przemiału zboża (Nr A 32, poz. 479).

okólnik Nr 12 Prezesa Rady Ministrów w sprawie ogłoszeń przetargów na dostawy, roboty i usługi (Nr A—33, poz. 489),

zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 maja 1949 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej w sprawie częściowego lub całkowitego zwolnienia niektórych kategorii wynagrodzeń od podatku od wynagrodzeń (Nr A — 34, poz. 499).

Adres Redakcji: Warszawa, Aleje Ujazdowskie Nr. 3 Kancelaria Rady Państwa, tel. 89000-005, wewn. 263.

Redaguje Komitet — Redaktor przyjmuje interesantów codziennie od 13—15.

Prenumerata i egz. kwartalnie 220 zł.

Konto PKO I-6800

Redakcja rękopisów nie zwraca

Prenumerata przyjmuje Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik” Warszawa, Wiejska 12a

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik” Drukarnia Nr. 2, Spółdz. Wyd. „Czytelnik” Marszałkowska 3A B-80601